

પ્રસ્તાવના

આ હરિજન હરીગોવીંદદાશ ભિખારીદાસ અખા
ડાવાળાની સાચી લકિત અને જ્ઞાન વિષે સંત મહાત્મા
ના છાપેલા દોહા તથા સાખીરૂપી પત્ર પૂરેપૂરું વર્ણન ક
રે છે. એમની તથા એમના ગુરૂ માહારાજની પ્રસંગો
પાત ઉઠેલી મુખવાણીના લજન કિર્તન શ્રી વડોદરે ઠક્ક
ર છગનલાલ ત્રીકમદાસે સાલ ૧૯૫૩માં છપાવેલા લ
ક્ષિતપ્રસાદ નામનાં પુસ્તકમાં પ્રસિધ્ધ છે.

શ્રી મુંબાઈમાં નોકરીના સમયમાં દાદર ભોઈવાડા
ને રસ્તે એમના ગુરૂ માહારાજ તથા સંત સાધુની સેવા
સાડું વરસ પંદર થયાં એક નાનો સંત વિશ્રામ તથા તે-
મના નિર્વાહ સાડું માળો બાંધેલો જેમાં શ્રી રામજીની
મુરતી તથા મોરાર સાહેબની છબીની પુજા છે તે શીવા
ચ સાલ ૧૯૫૫માં એમની પુત્રિ જડાવબાઈ સ્વર્ગવાસ
થયા પછી તેને નામે આ સાલની શરૂઆતમાં નવસારી
પાસે ગામ અડદાને પાદરે મુંબાઈના ધૌરી રાહા ઉપર
તીર્થવાસી સંત સાધુને વિશ્રામ સાડું એક નાની ધરમશા
ળા બાંધી તેમાં “જડીયા” હનુમાન અને શ્રી લાલજીની

મુરતી પધરાવી છે. વળી શ્રી સુરત બેગમપરે પોતાને રે
હેવાનું જે ઘર તેમાં રાધાકૃષ્ણ મોરલિધરજીની મોટી અચ
ળ મુરતી તથા રવી સાહેબની છબી પધરાવી તેનું મં
દીર કીધું છે. તેથી એમની લકતી ઉત્તમ ગણાય છે.

એઓ સાલ ૧૮૬૮માં ગામ નાની ચોવીસીમાં પટે
લ જગા ભગવાનની પુત્રિ રૂપાને પેટે જનમી નાની વય
માં ઈંગ્રિજી ભાષા શીખી ૩૫ વર્ષ રેલવેમાં કારકુનની નો
કરી કરી સતસંગના પ્રતાપથી હાલ એઓ તથા એમ
ની સ્ત્રી (ગામ અડદાના પા. કાના જેરામ તથા સૌ. રામ
બાઇની પુત્રિ) રતનબાઇ પોતાની પાછલી વયમાં
નિવૃત્તિ લઈ ભજન કરે છે. એમનો દયાળુ સુશીલ
સ્વભાવ અને સંત સેવાપર પૂર્ણ ભાવ જોઈ સરવે
કોમના લોકો, સંત, સાધુ, લકતો વીગેરે સંભારી વખાણ
કરે છે. પોતાની કાયા અને કમાઈ રાત દિવસ શુભ માર્ગે
વાપરી ભક્તિ ભજનનો ઉત્તમ લાહાવો લઈ જન્મ સફળ
કર્યો જોઈ એમનો દાગલો બીજા નર નારને લેવા યોગ્ય છે.

આ પુસ્તક એમની મુખવાણીનું છે તેમાં ૬૮ પદ
એક રાગના દરેક પદ અને તેનાં ચરણ એકએકને વળગી
વળેલાં છે તેથી એનું નામ “જ્ઞાનવેલ” આપ્યું છે. બીજા
કેટલાએક વૈરાગ્યનાં તથા મરકી અને દુકાળ સમયે આ
રાધનાં પદ અને કકકો છે. એ સરવે ભક્તિ, જ્ઞાન તથા
ધર્મવૃદ્ધિ માટે ઉત્તમ અનુભવી જાણી ઘણા હરીજનની
પ્રીતી જોઈ એમની આજ્ઞા લઈ અમે છપાવી પસિદ્ધ કર્યાં
છે. ઇતિ શુભમઃ

સાખી.

- જ્ઞાનવેલ પદ સર્વને, ગાવે પ્રેમ લગાચ;
અડસઠ તીરથ ફળ મળે, પાપ તાપ પળાય. ૧
- વળી વૈરાગ્યની વારતા, જડાવ મૃત્યુભેગ;
આશા છોડવે જકતની, ભળે હરી તજી ભોગ. ૨
- પછે મરકીએ મારીઆ, છોટા મોટા બાળ;
ત્રાસ ઉપજાવ્યો જકતમે, પડી પેટમાં કાળ. ૩
- અન્ન પાણી દુકાળથી, ભુખે મુવા બહુ જીવ;
વાટ ઘાટ મેદાનમાં, પડે પોકારી શીવ. ૪
- એવે સમય આરાધ વિના, અન્ય નથી ઉપાય;
માટે પઢજે પ્રીતથી, અંતર દાઝ ચોલાય. ૫
- છેલ્લો કકડો છાપીઓ, આત્મજ્ઞાન ઊપદેશ;
સુજન સુધારી વાંચજો, ભૂલચૂક લવલેશ. ૬

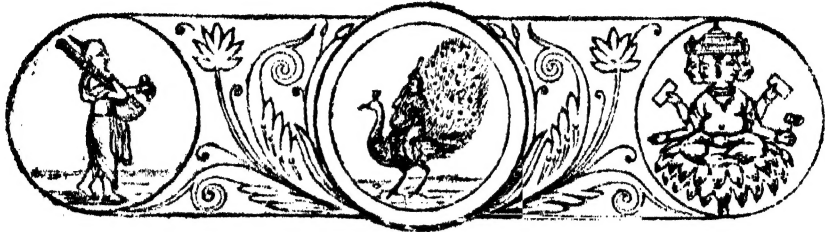
લીંઠ દેસાઈ ખંડુભાઈ ભીમભાઈ

જનરલ પોસ્ટ ઓફીસ કલાર્ક મુંબઈ.

લીંઠ દેસાઈ પરાગજી વલ્લભરાંમ “ટેપ્યુટી”

કતારગામ સુરત.

શ્રી ગણેશાયેનમઃ

શ્રી ભાણુગુરુ મંગળપદ્યઃ

શ્લોક.

ભાનુ પ્રકાશં નિજ ધામવાસં, દ-તાવતારં ભવ સિંધુ પારં,
કલ્યાણ મૂર્તિં જીત પંચખાણું, નમામિ નિત્યં ગુરુ રાજભાણું ૧
તપસ્વિ વૈષ્ણં લઘુકીર્ણ કેશં, પદ્માસનં યોગ કલા પ્રવીણું;
જીતેન્દ્રિયં શ્રી રવિરામ તુલ્યં, વંદે ગુરુ શ્રી રવિરામ માર્યમ્. ૨
ક્ષેમસ્ય દાતાર મુદાર કીર્તિં, નીતિ પ્રવીણું જનકેન તુલ્યં;
શ્રી ભાણુસૂતું રમણીય વાચં, ક્ષેમાભિધં સદ્ગુરુ માનતો સ્મિ. ૩
ગાંગેય તુલ્યોત્તમતાં દધાનં, ગંગા પવિત્રં વરદાન દક્ષં;
વૈરાગ્ય ગંગાધર નૈષ્ઠિકેન્દ્ર, શ્રી ગંગ યોગીન્દ્ર મહાનમામિ. ૪
ત્રિવિક્રમધ્યાન ગુણાનુકીર્તનૈ, રાયાદિતોત્કર્ષ મહત્વ માનં;
વૈરાગ્ય તુલ્યી કૃતભોગ તૃણું, ત્રિવિક્રમાખ્યં ગુરુમાન તો
સ્મિ. ૫

વિજ્ઞાન દીપં ગુરુપાદ ભક્તં, નાના ચમત્કાર વિકાશ શક્તં;
મુનીન્દ્ર વંદ્યં જીતવાદિવંદ્યં, શ્રી લાલ સંજ્ઞં ગુરુમાન તો સ્મિ. ૬
ઉત્ત્ર પ્રતાપં પ્રિય ધર્મ ભોધં, સંતાપતિં રામ પદાબજ ભૃંગં;
વિવેક વાણી વિનય પ્રધાનં, શ્રી રામ માર્યં ગુરુમાન તો સ્મિ. ૭

વશી કૃતાંતઃકરણું દયાલું, પડુમિહીનં નિજરૂપ લગ્નં
મૂરારિ મિશ્રોપ મલિષ્ટસ્વદું, મૂરારિ સંજં ગુરુમાનતોસ્મિ ૮
ભાણું રવિંદ્રેમ ગુરૂંચ ગંગં, ત્રિવિક્રમં લાલગુરૂંચ રામં;
મૂરારિ મિત્યાદિગુરૂન્નમામિ, કુર્વંતુસં સદગુરૌ તિનસ્તે ૯;

શ્રી રવી ભાણુ સંપ્રાદાયની શ્રી સેરળીના આચાર્ય
સ્વામી શ્રી રાધિકાદાસજી શ્રી રેવાદાસજી કૃત “ભાણુચરિત્ર”
નામના ગ્રંથમાં નામ માળામાં આ ભકત વિષે છપાયલાં હોહા:

શ્રી રવી ભાણુકે પંથમે, ભકત મહા ગુન ધામ;
જેચંદ નામ પ્રસિદ્ધ જગ, સંત ચરણુ વિશ્રામ; ૧
શ્રી રવી ગુરુબાના ધરી, દીના ડંકા દેશ;
બડે બડે માનીનકુ, જેર કીચે ઉપદેશ; ૨
સંત હરિ ગુરુ સેવમે, પૂરણુ પ્રેમ અભંગ;
જ્ઞાન ધ્યાન સન માનમે, ચઢયા ચોગુના રંગ; ૩
તાસ શિષ્ય શુભ લક્ષયુત, હરીગોવિંદ હરિદાસ;
તન મન ધન અરૂ પ્રાણયુત, સેવત સંત હુલાસ; ૪
મુંબાઈ નગરીકે વિષે, કીનો સદગુરુ ધામ;
સંત મહંત આદિ સખે, કરત પરમ વિશ્રામ; ૫
શાંતિ દાંતિ સંતોષયુત, પૂરણુ ભકત પ્રમાન;
અવધિ સદગુન ધામસો, હરીગોવીંદ હીરબાન; ૬
શ્રી રવિ ગુરુકે ભકતમે, ભુષણુરૂપી દાસ;
હરીગોવીંદ ગુરુ ચરનમે, કરત અખંડિત વાસ; ૭

બાવાજી શ્રી ગોવરધનદાસજી શ્રી પ્રેમ સ્વામી કૃત

સાખીરૂપી પત્ર.

- શ્રી સદ્ગુરુને પ્રેમથી, કરી સાષ્ટાંગ પ્રણામ;
હરીગોવીંદ હરીદાસકું, જયજય સદ્ગુરુ શામ. ૧
- મુંબઇ બંદર પરેલમાં, શ્રી સદ્ગુરુનું ધામ;
શુભ ઉપમા લાયક સર્વ, જય જય સત્ગુરુ શામ. ૨
- ગુરુ ભક્ત ગુણવંત છે, હરીગોવીંદ હરીદાસ;
પ્રેમી પુરા પારખુ, હૃદય પ્રેમ પ્રકાશ. ૩
- હરીગોવીંદ હરીદાસ છે, જ્ઞાની ગુણ ગંભીર;
સદ્ગુરુજીકે શબ્દકા, લગા કલેજે તીર. ૪
- હરીગોવીંદ હરીદાસપર, પૂરણ તુમકુ પ્રીત;
એ દુનીઆમે આયકે, લીઆ જમાના જીત. ૫
- આજ સમે એ જગતમે, ભક્તિ કરે સખ લોક;
સત્ત શબ્દ ચીન્હે બીના, કરત ક્રિયા સખ ફોક. ૬
- આપ આપકી આદરે, સાધુ ભક્ત સહીવ;
આત્મ વે-તા ઉરહિત, હરીગોવીંદ સુખશીવ. ૭

ઊપમા અગમ અપારહે, હરીજન હરી સમાન
 થોડું લખે ઘણું કરી, માનો પરમ સુજન. ૮
 હરીગોવીંદ હરીલકતકો, હમકું નિશદ્દીન ધ્યાન;
 સદા સર્વદા જાણજો, સંતગુરૂ લગવાન. ૯
 એ હરીજન તખ હેતકી, રહે હમેશાં હામ;
 પત્ર પ્રેમનો મુકશો, જય જય સદ્ગુરૂ શામ. ૧૦
 હરીગોવીંદ ગુરૂ શબ્દકા, તુમકું પૂરણ ખોધ;
 અહોનિશ લગન લગાયકે, લીના વસ્તુ શોધ. ૧૧
 હે હરીગોવીંદ ગોવરધન, ધારણ કહી પ્રકાશ;
 તુમ સરખે ગુણવંતકું, રહે મીલનકી પ્યાસ. ૧૨
 સાખી દ્વાદસ દેખકે, દશમે ધ્યાન લગાય;
 હરીગોવીંદ હરીલકતકું, સદ્ગુરૂ હોજો સહાય. ૧૩

શ્રી જ્ઞાનવેલ પ્રારંભ.

સાખી.

નમું રવિગુરૂ ભાણુને, ભવ તારણ કળીર;
ગરિય ચરણ મોરારજયું, લાલ રહો મમ શીર. ૧.
લાલ લાલ લક્ષ આપજો, શુદ્ધ બુદ્ધ અંતર સાચ;
વાણી બોલું નિર્મળ, નિરખી વસ્તુ અવાચ.. ૨.

વેલ ૧લી રાગ લાવણી.

પામર પશુ પાંખી સરખો જીવ, સું સમઝી સામું બોલે;
સંત સેવ્યા વિના શાંતિ: ન આવે, દેવાળું કાઢી ડોલે. ૧
વેદ કીતેજ કહે તું નહીં કેનો, કાંઈ તારૂં નહીં શીદ રોવે;
છંદ્યાં છોકરાં સ્વારથ સંગી, વળગી હરી હીરો બોવે. ૨
વેહવાર વટને વળગ્યો વેઠીઓ, મોહ માયા ચિતડું ચોરે;
અધમ અપરાધી ઊંઘો પડીયો, ચિંતા ચેહે કાળજી કોરે. ૩
જગ જગ જગ જીતીલેને, જન્મ સફળ સેહેજે હોવે;
હરીગોવીંદલાલ હરી ઓળખાવે, રમતા રામમાં ચિત પ્રોવ. ૪

વેલ ૨જી.

રમતો રામ રમે ઘટ ભીતર, સૌમાં વ્યાપકહે સરખો;
ગુરૂ ગમથી તમે ગોતી જોજો, તત્ત્વ મસી પદ લઈ પરખો. ૧

પરળ વિના જીવ અવળા ચાલે, આંટી ઘુંટી મનમેં ખોટી;
 સદગુર સાચા સમર્થ મળેતો, ચાલચલગત છુટે ખોટી. ૨
 ખોટા ખેલ કરે ખર મુરખા, લજન વિના ભુંડા દીસે;
 પ્રભુ તેને ઘસન કેમ થાય, અંતર દાઝે બહુ રીસે. ૩
 રીસે કોપ ચઢે જમ કીંકર, જોર જીલમથી જાય ધરી;
 હરીગોવીંદ નુધરા નર નારી, ભોગે ચોર્યાસી ફરી ફરી. ૪

વેલ ૩જી.

ફરી ફરી ખાય ફોકટ ફેરા, નુધરા નફ્ટ નર નારી;
 ગુર કરતાં એ લાજી મરે છે, ઊંચપણાની આંટી ભારી. ૧
 આંટી ઘુંટી માન ગુમાનમાં, ફાલી પુલી ફાંફાં મારી;
 નિશદ્દીન નીચ કરમમે નાચે, નિરલજ નકટા ઘરખારી. ૨
 ઘરખારી એ ઘરમાં રહીને, ગુર સેવી જ્ઞાન ધ્યાન ગ્રેહલું;
 રેહેણી કેહેણી રીતભાત જાણી, પુરણ પદ પ્રીછી લેવું. ૩
 પદ પ્રીછી પરમાંરથ કરવું, ગુર વચને ગ્રહી સંત સેવા;
 હરી ગોવીંદ સૌ હરીનું જાણી, તન ધન અરખી પાય મેવા. ૪

વેલ ૪થી.

મેવા મીઠાઈ લે નામ હરીનું, અમૃતરસ પીએ રેન દાહાડી;
 વિષય ભોગની ભુખ ભાંગે ત્યાંહાં, ભક્તિ ભાવ ખીલે વાડી. ૧
 વાડી ખાગ ખગીચા ખેઠક, ખાવીંદ ખુદરત ખુલી ખારી;
 નિરભય નોખત નીજ ઘર વાગે, રેણુ દિવસ સુણે રણુંકારી. ૨
 સુણી સમજીને શાન્ત થઈ ખેડા, સેકેજનનંદ ઘર સંત પાયા;
 શુભાશુભ પાપ પુન્યને પરખી, લાલાલાલ નહીં મન માયા. ૩

મન માયાનો મોહ છુટયો તે, સમ દ્રષ્ટિ છે સંત પુરા;
હરી ગોવીંદલાલ લીલા માણે, નિર્મળ નેણ વરશે તુરા. ૪

વેલ પમી.

તુર તખત નીજ નામ નિરંતર, સ્વતંત્ર શુદ્ધ એકસરખો;
તત્ત્વ સ્વરૂપી તાર ન તુટે, રૂપ અરૂપી પુરણ પરખ્યો. ૧
પરખ્યો પીંડ બ્રહ્માંડમાં પ્રગટ, આધાર રૂપ વળી છે ન્યારો;
નામ રૂપની નાસ્તી થાય પણ, લાલ ખોટથી રહે બાહારો. ૨
બાહર રહીને બોલે બોલાવે, કર્મ ધર્મ જીવ શીવ સ્થાપે;
ખટખટ ખેલ ખડો કરી ખેલે, અણુછતો રહી હરી આપે. ૩
આપ વિના અળગું શું પેખું, અલખ ગુરૂ મેરે અવિનાશી;
હરીગોવિંદ લાલ સદગુરૂ મળીઆ, કાપી લેદ બ્રમણા
ફાંસી. ૪

વેલ ફડી.

લેદ બ્રમણાની ફાંસી કાપી, બ્રહ્મવેત્તા ગુરૂલાલ મળીઆ;
રવીલાણ કળીરના ઘરમાં, મોરાર ચરણે ચિ-ત ગળીઆ; ૧
ચિ-ત ગળ્યું ચૈતન સીંધુમાં, દલદરીઆવ ફેલ્યું પાણી;
બ્રહ્મસાગર ભરપુર ભર્યો છે, વરણી શકે નહીં વેદ વાણી; ૨
વેદ કીતાબ સૌ અગમ બતાવે, ગુરૂ વિના ગમ નહીં આવે;
ભક્ત ભેખને પંડિત કાળ, વિવેક વિના બહુ અથડાવે; ૩
અથડાતાં અને આમ તેમ ખોળતાં, મન ગમતો મળીઓ
માહાલો;
હરીગોવીંદ અંતર ઘટવાસી, દુબપણાનો મીટયો દાવો; ૪

વેલ ૭મી.

દાવા ખડાવા મહા દુઃખદાઇ, હરકત હેલ્લા કરતા ફરે;
જર જોર જુમીના કળઆ, તજ ભજન કોઇ પુરા કરે. ૧
જર વિના કોઇને નહીં ચાલે, જોર વિના ઘરખાર નહીં;
જુમી વિના કાંહાં આસન વાસન, ખેંચાતાણુ દુનીઆમેરહી. ૨
ખેંચાતાણુ ને કાવા દાવા, સગા વહાલામાં વેર પડે;
મારામારી ફર ફરીઆદી, લઢેવઢે સરકાર ચઢે. ૩
સરકાર ચઢે ફરી હાર જીતમાં, હંડ દીએ કે કેદ ખમે;
હરી ગોવીંદ હઠે નહીં પાછો, હાથો જીવારી ખમણું રમે. ૪

વેલ ૮ મી.

ખમણું રમેરાત દિવસ રજે વળી, વ્યાજ વટાવ ખોટ ખાયભારી
શેઠ સાહુકાર મોટા સૌ ખોટા, પોલે પાને વર વેહેપારી. ૧
વેહેપાર કરે મુળ થાપણુ વિના જ, કાચા પાયાપર ઘર ખાંધે;
પુરંથતાં પેહેલાં જાય ભાંગી, દેવાળીઆ દુઃખમાં દાધે. ૨
દાઝી ભાંજ પરાયાં નાણા, નીતિ વિના નર જાય હારી;
લોક લાજ તજ લાહા લેવે, કાળાં ટીલાં કરે સરકારી. ૩
સરકારી મોહોર છાપ મળે પણુ, પાપ પ્રપંચથી નહીં ડરે;
હરી ગોવીંદ અધર્મ ચાલે તે, લક્ષ ચોર્યાસી જન્મ ધરે. ૪

વેલ ૯મી.

લક્ષ ચોર્યાસી જન્મ નથી એવી, થાપજિથાપ કરી ઠરાવ કરે;
સમજ વિના સૃષ્ટિ કરતાની, ખોડ ખાંપણુ સૌ જોતા ફરે. ૧
ખોડ ખાંપણુ કાઢે ખુદરતમાં, સંત વચન નહીં શાસ્ત્ર ભણે;
આપ મતે અરડાચ અપરાધી, જક્ત કરતાથી જળરાખને. ૨

જળરા ળનીને જુક્તી રચે બહુ, ન્યાય કરે નિરભય થઇ;
અસલ લોક તો હતા અજ્ઞાની, હાલની દુનીઆ સુધરી ગઈ. ૩
સુધારા વધારા કરે મત કાયમ, નિયમ નીતિ નવ નવાં ઘડે;
ઝેર જીલમ કરી જીવ સતાવે, હરી ગોવીંદ બહુ પાપ નડે. ૪

વેલ ૧૦મી.

પાપ નડે પામર નુધરાને, જન્મો જન્મના આવી અડે;
કર્યાં કરમ કબહુ નહીં છૂટે, અંત વેળા મોટી આંટી પડે. ૧
આંટી પડે જીવ અતિ અકળાય, કેમ કરું હવે કયાંહા જાઉં;
હલાય ચલાય નહીં અંત જળ ભાવે, રચી વિના કહોશું
ખાઉં. ૨

સું ખાઉં કહી ખવરે ટળવળે, ટગમગ જીવે આમ તેમ તાકી;
પાપ કરમ જમ કીકર જળરા, ળની ડરાને દાન પુન પાકી. ૩
પુન્ય કરાવે જીવ ગતે જવાને, અંત સમય અટકે જ્યારે;
હરીગોવીંદ એવા સૌ જીવને, ધરમ રાય બહુ માર મારે. ૪

વેલ ૧૧મી.

ધરમ રાયની અદલ ધારણા, ન્યાય કરે નામું નીરખી;
પાપ પુન્યના ફળ જીજવા, ખોટું ખરું પોતે પરખી. ૧
પરખી કહે પોતાની મેળે, મારી કરણીમાં ભુલ પડી;
હું અપરાધી પાપી પૂરો, દુષ્ટ કબુદ્ધિ આવી નડી. ૨
આવી નડયાં મુતે અનેક જન્મનાં, કુડાં કરમ સૌભેળા મળી;
જન્મ મરણ જમ દંડ ભયંકર, દારણુ દુઃખ આ દેહ બળી. ૩
દુઃખ સુઃખમાં દાઝી હરખી, ધરમ કરમનો ધોખો ધરે;
હરીગોવીંદ જીવ આપે માની લે, લક્ષ ચોર્યાશી ફેરા ફેરે. ૪

વેલ ૧૨મી.

ફેરા ફેરે તેમાં નથી સંશય, સદ્ગુરુ રચના પાકી કરી;
 જીવ ઇશ્વરના કામ જૂજવા, અજળ કીધી છે કારીગરી. ૧
 કારીગર તાળાં કુંચી કળ, સ્વ ઇચ્છાથી ખુલે જડે;
 અક્કલ હોંશીઆરી કોઇની ન ચાલે, ચતુરાઇ ચોકસી ચુ
 લે પડે. ૨

ચુલે પડે ચોખાઇ ચિતવન સૌ, કરતાની ગત કોણ પામે.
 જોગી જતી સન્યાસી ઓલીઆ, પીર પેગંબર શીર નામે. ૩
 શીર નામી સમર્થને સમરે, બ્રહ્મા વિષ્ણુ મહેશ મોટા.
 હરી ગોવીંદલાલ હરી સમરતાં, આવાગવનની છુટે ડોટા. ૪

વેલ ૧૩મી.

દોટો છુટે ગુરુ દેવ દયાથી, ગર્વ ગુમાન સૌ જાય ગળી;
 અનંતકાળનો અચડાતો જીવ, આ ભવસાગર જાય તરી. ૧
 તરી જાય જૂઠી જંજળથી, અનેક બ્રમણ જાય ઉડી;
 સત્ત શબ્દ દીપક અજવાળે; તિમિર વાસના ગઇ ભુંડી. ૨
 ભુંડુ ભલું ભાવાભાવ ભુલ્યો; બ્રહ્મ સ્વરૂપમાં ચિત્ત ચોંટે;
 ચિદાનંદ સાક્ષી થઇ પોતે; અખંડ ઘરમાં રહી લોટે. ૩
 લોટે સેહેજ સ્વભાવે સૌમાં, રમતા રામસુ પ્રિતી કરી;
 હરી ગોવીંદલાલ લક્ષ અનોપમ, હુળી મળી રહે હેતધ રી. ૪

વેલ ૧૪મી.

આવો સંતો હુળીએ મળીએ, અધુરા હોય તે પુરા થઇએ;
 અજળ ખેલઆ ખલક બન્યો છે, સત્તવસ્તુસોધી લઇએ. ૧

સોધી સાધી સત્ત્વસ્વરૂપમાં, નિશ્ચિંત રહી નીજ નામ ગ્રહીએ;
 સત્ ચિત્ આનંદ રૂપ આપણું પરખી પૂરણ પદ પાઈએ. ૨
 પદ પાઈ પરમારથ બુદ્ધિ, સંત સેવા સુકૃત કરીએ;
 માનુષ દેહનો ઉત્તમ લાહાવો, લઈ નીજ નામી થૈ ફરીએ. ૩
 ફરીએ કાયા માયા મોહ છાંડી, નામ ગુણ રૂપ સૌ નાશે છે;
 મતાન મત્ત પાળંડપંથ આંટી, વર્ણાશ્રમ ભેદ કયાંહાં રહે છે. ૪
 વર્ણાશ્રમ ભેદ ઉપલા વેહેવારા, કાર્ય કારણ સુધી છે સાચા;
 મહા પુરુષ સમજી સુખે પામ્યાં, છોડી દીધી વંટોળ વાચા. ૫
 વંટોળીઓ ઉપજે વાયુથી, આંટી ખાતો ઊંચો ચઢે;
 જીવ શીવનો અગડો ભાંગી, ઠરી ઠામ કોઈ પુરા પડે. ૬
 આત્મા સત્ય જગત મિથ્યા, દાર દેવતા ભેળા થયા;
 હરીગોવિંદ માનીનતા છોડી, ધુમાડાથી કોઈ બચી ગયા. ૭

વેલ ૧૫મી.

બચી ગયા તે ફરી નહીં ખોલ્યા, બાવનથી ખેઠા બાહારા;
 વાદ વિવાદ આશ્રમ પંથ આંટી, મત મમતાથી રહે ન્યારા. ૧
 બાબુમાંથી બાવા બનીને; નહીં બાંધે મડ મઠી દ્વારા;
 ચેલા ચાટી શીખ શાખા, વેહેવાર વટ છૂટી ધારા. ૨
 છુટી પતાસુ પડયું જળ માંહે, તુરત ગળી નામ રૂપ ત્યાગ્યું;
 હરીજન હંસ સ્વરૂપે નિશદીન, જીવપણું જેનું ભાગ્યું. ૩
 ભાગ્યું જીવપણું જંજળ સૌ, જાચક થઈ તે નહીં જાચે;
 તીવ્ર વૈરાગનો તારનો તુટે, ભોગ રોગમાં નહીં રાચે. ૪
 નહીં રાચે મત ભેખ આશ્રમમાં, પરમહંસ ગતિ પાઈ પુરી;
 અડોલ વૃત્તિમાં આપો ગાળે; કાસકુસ ઉડ ગઈ ધુરી. ૫

ધુરી ઉડાઈ દૂઢ થઈ ખેઠા, નામાકિંત કોઈ સંત સાચા;
હરીગોવીંદ ઓળખી લઈ તેનાં, ચરણ કમળમાં ચિત્ત રાચા. ૬

વેલ ૧૬મી.

ચિત્ત રાચ્યું છે ચરણ કમળમે, ગુર દયાથી ઘેર ખેઠા;
સંસાર વેહેવાર સેજે છુટયો, સચરાચર એક હરી દીઠા. ૧
દીઠો દેવ એક આખી જતનો, ઊંચ નીચનો છે સંગી;
પાળે પોપે સરવે પ્રાણીને, ખેલે ખેલાવે બહુ રંગી. ૨
બહુ રંગીનું સાચું બાહાનું, છુપાવ્યું કબી નહીં છુપે;
આદ અંત ને મધ્ય માંહી, જે દેખું તે હરી રૂપે. ૩
હરી રૂપ હરી ગોવીંદ નીરજ્યું, હરી હરી ખોલે વાણી;
સંત સેવા ફળ સાચું મળીઉં, બીજું સરવે ધુળધાણી. ૪

વેલ ૧૭મી.

ધુળધાણી થઈ ગયા બહુ જોધ્યા, રાજ રંક ને ધનવંતા.
આ ધરતીપર જેટલા જન્મ્યા, ભક્તિ ભજન ખિન ગયા રોતા ૧
રોતા ગયા ને રવડી મુવા તેની, કોણ કેહેવા રહ્યું નિશાની;
અનંત જીવ એમ વહી ગયા છે, ઉપજ્યા નિપજ્યા બહુ પ્રાણી ૨
પ્રાણી પુરા તેનેરે કહીએ, આઘ બાપની કરી ઓળખાણ;
અખંડ અમર ઘર એક સર્વનું, પરખી પોહોંચ્યા પદ નિર્બાણ. ૩
નિર્બાણ થયાને નામ રહ્યા, જેણે પોહોંચ્યાની આખી એધાણી;
હરી ગોવીંદ એવા સાધુની, અમૃત અવિચળ છે વાણી. ૪

વેલ ૧૮મી

વાણી પાણી વહી જાય બહુ, વાતોમાં વળી વાતડીઆં;
રંગ રાગ ને ઝડઝમક માંહે, રીઝી રહ્યા બહુ રીછડીઆં. ૧

રીછડીઆં રીઝે રંગ રાગે, ગાયન તાયન ગત ધુન જાણે;
 ૧ | વવિધ વિચિત્ર તાલ તરેહમાં, ગાય જનજવે વિષય માણે. ૨
 વિષય વેહેવારને વળગી રહીને, બ્રહ્મ જ્ઞાનની કહે વાતો;
 જીવ ઇશ્વરથી જુદા થાય પણ, અંતે ખાય જમની લાતો. ૩
 લાતો ખાય ખોટા ખર મુરખ, વૈરાગ વિના સૌ વાત જુઠી;
 રહેણી કહેણી રીત સંતની, હરીગોવીંદ પકડો ખુટી. ૪

વેલ ૧૯મી.

ખુટી પકડી ખસતો નહીં હવે, સંત સેવા કરો શાન્તિઃ ગ્રહી;
 તન મન ધન તમામ ઇશ્વરનું, જાણી લીધું હવે સંશય નહીં. ૧
 શંશય શોકને આપો આપદા, અજ્ઞાન તિમિરગયું ઊડી;
 આઠો પોહોર અખંડ ઊજગર, નિર્મળ વૃત્તિ રહે રૂડી. ૨
 રૂડું રામ રૂપ પ્રાણી માત્ર છે, નીરખી નમજે નૈન ઠારી;
 જોગી જતી સન્યાસી સેવડા, દરવેશ બ્રાહ્મણ લેખધારી, ૩
 લેખ ભગવાન સાચો ભાવ રાખી, પ્રેમે પુજી લો દાહાડી;
 હરીગોવીંદ ગુરલાલ દયા કરી, શીખામણ દીધી ઘાડી. ૪

વેલ ૨૦મી.

ઘાડી શીખામણ સદગુરૂ દેવે, સાચા ચેલા સુખ માણી;
 ભક્તિ ભજન દ્રઢતા ધીરધારી, ખોલે નામ નિર્મળ વાણી. ૧
 નીરમળ વાણી અવિચળ જાણો, વેદ શાસ્ત્રમાં હોય પ્રમાણ;
 અહંતામળ કાપે તે સાચી, માનો ઊઘડી હીરા ખાણ. ૨
 હીરા ખાણના પારખ પુરા, ઝવેરી જુગમે કોઈ સાચા;
 બીજા નકલ કરીને નાચે, કુચા પાણીમે રીઝે કાચા. ૩

કાચા રીઝે કુચો કાચલી, યનાવી યોલે વખાણી;
મૂળ મંડાણની વાત ન જાણે, કાંકાં મારે મમત તાણી. ૪
તાણાં તુંણી કરે ઠેકાણા વિનાની, અધુરા જ્યાંહ ત્યાંહ રહે અટકી
હરીગોવીંદ એવા બહુ જ્ઞાની, કસણી વેળા જાય સટકી. ૫

વેલ ૨૧મી.

સટકી જાય બહુ શૂરા કહાવી, આકૃત વેળા જાય હારી;
આધી વ્યાધી ઊપાધીથી, પાછા પડે બહુ સસારી. ૧
સંસારીને મહા દારણુ દુઃખ, સગાં વહાલાં ન્યાતી જતી;
કાચા માચા ઘર વહેવાર વટ, મોહ મમતા બાળે છાતી. ૨
છાતી બાળતાં અંત ન આવે, મરતા સુધી મુરખા તાણે;
પલકપરવાર નહીં નિવૃત્તિ, ભક્તિ ભજન એ શું જાણે. ૩
ભક્તિપદ શીર સાટે મોંઘુ, સુઠા સિપાઈ ગરજે ઠાલા;
હરીગોવીંદ હારી જેસે તેહ, અઘોગતી જાય હાથ ખાલા. ૪

વેલ ૨૨મી.

ખાલે હાથે ઠાલે મોઢે બકી, મન મુખી મરડાતા ફરે;
બળ દેખાડી બૂમો મારે, ગુરૂ શબ્દે ચિન્ત નહીં કરે. ૧
નહીં કરે છેવટ સુધી તેહ, જ્ઞાન હિમાળે નહીં ગળીઆ;
રેહેણી કેહેણી સાચ વિનાના, પતીજ વિના બહુ આથડીઆ. ૨
અથડાતા ફરે મનના મેલા, વેદ શાસ્ત્ર મરજદા તજે;
આપ મતે જેલે અપરાધી, પાપ તાપમેં ગાને મઝે. ૩
મઝા કરે બહુ લોભી લાલચુ, મંદ મતિ મૂઠ સંસારી;
હરી ગોવીંદ ગુરૂ જ્ઞાન વિના સૌ, જમ ઘર જાશે જખમારી ૪

વેલ ૨૩મી.

જખમારે જુઠા અપરાધી, ગરવીષ્ટ પાપી નરનારી;
સત્ત ઊદમ સમરણ નહીં સાચું, અનાચાર કરે અહંકારી ૧
અહંકારી અભિમાની આજસુ, અવળા ધંધા કરતા ફરે;
પેટ કારણ પરમોદે સૌને, ટામણ ટુમણ દોરા કરે. ૨
દોરા કરે ને દુઃખ મીટાવે, જંતર મંતર લણે ભુરકી;
ઠાકણ શાકણ ભુત પ્રેતની, ખીહીક બતાવી દે ધમકી. ૩
ધમકી આપે બાધા આબડી, ઓસડ ગાળી દીયે બુટ્ટી;
આશીશ કરે આવરદા વધજે, અંતર આશા છે ખોટી. ૪
આશા તજ આશીર્વાદ કરશે, જંતર મંતર કે ચિઠ્ઠી;
હરીગોવીંદ ફળ સાચું મળશે, એટલી વાત નજરે દીઠી. ૫

વેલ ૨૪મી.

દીઠા છે બહુ ઢાંગી ધુતારા, કીમીઆગર કામી ખાવા;
ભાત ભાતના ભેખ બનાવી, ફરતા ફરે ધુતી ખાવા. ૧
ધુર્ત વિદાથી ધન મેળવે, મદ માંસ માતા ફરે રાતા;
ભેખ ભવાઈ કરે બહુ ભુંડા, લઢે વઢે ને ખાય લાતા. ૨
લાતો ખાય લફંગા લુચ્યા, કુડીઆ કપટી ભેખ ધારી;
ચાડી ચોરી જાર કરમ કરે, બઘરાં લઈ વેચી મારી. ૩
વેચી ખાય બહુ માલ પરાયા, જુવાખોર બની વેહેપારી;
ખોટે ખોટું થાય ભુંડે ભુંડું, અંત સમયજાય જમદારી. ૪
જમદારે જલમ દુઃખ વેઠી, નરક કુંડ કીડા સરજે;
હરીગોવીંદ સાચા સાધુને, પૂજા પાવન રહી ફરજે. ૫

વેલ ૨૫મી.

પાવન રહી પુરાને પૂજે, પવિત્ર સાધુ સંત સેવો;
 દરશણથી દુરમત દુઃખ જાય, કેટી તીરથ ફળ પાવો. ૧
 ફળ પાવો ને ફેરા મીટસે, જ્ઞાની ગુરુ શરણે જાતાં;
 ચાર પદારથ ભક્તિ મુક્તિ, મળશે ચિ-ત ચરણે રહેતાં. ૨
 ત્યત્ત ચોંટે ગુરુ ચરણ કમળમે, આપો મિટે અમર થાવો;
 સ્વર્ગ વૈકુંઠની છુટે વાસના, નીજ પદ પુરા થઈ પાવો. ૩
 પુરા થઈ તમો પ્રેમે સેવો, સાચા સંતને બલીહારી;
 તે ભક્તિ સાચી હરી ગોવીંદ, આણુંદ મંગળ હિતકારી. ૪

વેલ ૨૬મી.

આણુંદ મંગળ સદા સર્વદા, ભક્તિ ભવ તારણ હારી;
 આશા રહિત ફળ ઇચ્છા લ્યાગી, કરે સો પુરા અધિકારી. ૧
 અધિકારી સત યુગમે પ્રહલાદ, પાંચ કરોડ લઈઓધરીઆ;
 સાત કરોડ ત્રેતામાં સીધ્યા, હરચંદ તારા સંગ તરીઆ. ૨
 તરીઆ નવ કરોડ દ્વાપરમે, યુધિષ્ઠર રાજા સંગે થયા;
 કળીયુગમે બળીરાય સંગાથે, બાર કરોડના લેખાં કહયા ૩
 લેખ લખી કેાણુ કરશે ગણુતી, અપાર દેશ દુનીઆમે રહ્યા;
 જુગો જુગમે જાત જાતના, સંત ભક્ત જે રૂપી થયા. ૪
 થયા ગયા બહુ સત ધામમે, સુરતા ધરી જે ત્યાંહ ઠરસે;
 હરી ગોવીંદલાલ લક્ષ બ્રહ્મીને, અંતે મુજને આવી મળશે. ૫

વેલ ૨૭ મી.

આવી મળશે મુજને મારા, મોહ માયા તણ મધપુડો;
 સત્ય ધરમ સુકૃત ભાવ ભક્તિ, વણજ વેહેપાર કરી રૂડો. ૧

૩૭૦ વેહેપાર સત ઉધમ સોદો, ઘર ધંધો દુકાનદારી;
 વેહેવાર વટને નિચમ નીતિથી. ખરચ ખુટો કરે વિચારી. ૨
 વિચારીને વાત ચિત્ત સરવે, સગાં સંબંધી ન્યાતી જાતી;
 હુળી મળીને હુંપણું ત્યાગી, કામ ક્રોધની કાઢી કાતી. ૩
 કાતી કામ દામ કષ્ટના, દાઝણુ ભાજણુ દુઃખકારી;
 વિવેક વિચાર ધીરજની ઢાલે, ક્ષમા ખડગ મારે ભારી. ૪
 મારી ઊતારે ઝગડો જીવનો, શીવપણું સિદ્ધિ ટારી;
 હરીગોવીંદ ઝીણામે ઝીણા, મારા સંત બહુ સુખકારી. ૫

વેલ ૨૮મી.

સુખકારી શીતળ સંતોષી, છાજન ભોજન દે શાંતિ;
 મારા ભક્તને સંત હોય તે, બળ્યા બળ્યાની ઠારે છાતી. ૧
 છાતી ઠારીને ઠંડો કરી દે, જ્ઞાન ગંગામાં ઊતારી;
 કામી ક્રોધી ભોગી રોગી, અધમ જીવ લીએ ઊગારી. ૨
 ઊગારી લઈ તીવ્ર વૈરાગની, વાતો સુણાવે દયા કરી;
 જ્ઞાન ધ્યાન ગુરૂ મંલ આપે, પલમે પાપી જાત તરી. ૩
 તરી જાત તે મારા પ્રાણી, તરણ તારણ અતિ ઊપકારી;
 હરીગોવીંદ તેને સેવ્યા વિના, ઊધરે નહીં કોઈ સંસારી. ૪

વેલ ૨૯મી.

સંસારી સઠ જુદિ હીણા, મતવાદી બહુ ખાય ગોથા;
 ગુરૂ આજ્ઞા વિના જ્ઞાન કથે તે, ઊડી જાય ઠાલા થોથા. ૧
 ઠાલા થોથા વાંચે પોથા, ગુરૂ વિના ગમ નહીં આવે;
 હું માફ ને સંશય સરવે, શરીર સોધ્યા વિના નહીં જાવે. ૨

નહીં જાવે મોહ નામરૂપગુણનો, કાચા માયાકૃત નહીં છુટે;
 નિર્ગુણ બ્રહ્મ ને કહે કરગરી, પાંચ ચોર મુજને છુટે. ૩
 છુટી ખાય છે વેરી વિષય મને, જાચાવી લેજો શ્રીહરી;
 કાલાવાલા બહુ કરે પણ, જીવપણું નહીં જાય ટરી. ૪
 ટળે નહીં કરગરવું કોઇનું, નિર્ગુણ બ્રહ્મ તો નહીં જોલે;
 અંતરજામી રૂપે પોતે, ગુરુ મુખ રહી ઘુંટી જોલે. ૫
 ઘુંટી જોલી કરી શાન જતાવે, અજ્ઞાન તિમિર જાય ઉડી;
 હરીજોવીંદ ગુરુ મહાતમ મોહું, અનાદિથી ચાલી રહી. ૬

વેલ ૩૦મી.

રહી સાચી મહાતમ મોહું, ગુરુ સેવા ફળ નહીં જાવે;
 શ્વાન સુકર ખર ખીલાડ સરખા, અધમ જીવહરી રૂપ થાવે. ૧
 હરી રૂપ હરીજન થઈ રહેવે, જીવત મુક્તિ તે પાવે;
 ખીજા લોક સૌ છે મ-તવાદી, આધા જઈ પાછા આવે. ૨
 પાછા આવીને પુરા મળશે, ગુરુ મરજદા મનમે ધરી;
 સંત સેવા કરી સાચી ભક્તિ, આ કળીચુગમે જાશે તરી. ૩
 તરી જશે તેમાં નથી સંશય, સંત વચન માનો સાચું;
 હરીજોવીંદ મારા હરીજનનાં, અંતરમાં રહી હું નાચું. ૪

વેલ ૩૧મી.

નાચું રાચું નીહાલ કરી દઉં, મારા સંત મુજને વાહાલા;
 મારા સંતની નિંદા કરે તેનાં, કુળ કુટુંબ મોં થાચ કાળા. ૧
 કાળા મોં કરમીષ્ટ નુધરાના, કસાઈ સરજી જાય ફાંસી;
 અનંતકાળ એમરવડી મરે જે, મારા ભક્તની કરે હાંસી. ૨
 હાંસી ફાંસી હેતે પ્રીતે છોડાવું, મારા થઈ મુજને ભજશે;

સંત શરણુ જાય દોઝી કરજોડી, કુડ કપટ મનનાં તજશે ૩
તજ આપદા તન મન ધનની, નિર્લય થઈ નીજનામ જપે;
હરીગોવીંદ એવા હરીજન તે, મારા સરખા થઈને ખપે. ૪

વેલ ૩૨મી.

મારા સરખા થઈ મનાસે, પુરણ કળા જે સંત સાચા;
રેહેણી કેહેણી શુદ્ધિજળ હોય, વિવેક વિચાર અવિચળ
વાચા. ૧

વાચા અવિચળનીમન નિશ્ચળ, નિર્લય મદ નીરખી હાલે;
નિનનંદ વૃત્તિ રહે નિર્ગળ, નૌતમ નારી થઈ આહાલે. ૨
આહાલે માતા અગીરસ રાતા, જ્ઞાન શુણ લંહાર લારી;
શીલ સંતોષ શુભશુભ આપીને, અધમ જીવ લીએ ઊગારી. ૩
ઊગારી કરે આપ સરીખા, જિતમ અનુલવી ધીરધારી;
હરીગોવીંદ લાલ ધર્મ ધોરીધર, મારા સંતને બલીહારી. ૪

વેલ ૩૩મી.

બલીહારી મારા સંત સાધુને, તીવ્ર વૈરાગ લાગી તાળી;
અસલ કૂકીરિ દલ જીતર પ્રગટી, સંસાર સુખ દેવે જાળી. ૧
જાળી દેવે સુખ શરીર તણાં સૌ, જ્ઞાન જ્ઞાન જોડી વાણી;
ધરેણાં ગાંઠા તજ શાલ દુશાલા, મગન રહે લંગોટ લાણી. ૨
લંગોટ આદર જિન કછુ ન રાખે, કર પાત્ર બિદર ઝોરી;
સાત્વિક લોજન લાવે આરોગે, સુક્ષ્મ આહાર નિંદ્રા થોરી. ૩
આહાર નિંદ્રા આજસ જાય બિડી, નામ લજન લેહે જુખ લાગી.
હરી ગોવીંદ રહે અખંડ બિજગર, આઠ પોહાર જગમે જગી. ૪

વેલ ૩૪મી.

જગમે જગે સોઈ સંત પુરા, નામ લજન સુરતા લાગી;
 સગાં વહાલાં ન્યાતી વેહેવાર વટ, કુટુંબ કળીલો દે ત્યાગી. ૧
 ત્યાગ કરે ધનમાલ ખજાના, કુલ પરીવાર વસ્તી વાડી;
 રાજપાટ રૂ ગાદી તકીચા, ઇચ્છે નહીં ઘોડા ગાડી. ૨
 ગાડી વાડી મોહોલ બાગ બગીચા, ઇંદ્રાસન વૈકુંઠ ઘોડી;
 દુઃખ દરિદ્ર દુર્બળતા વેહે, તાઠ તડકો સહે તન તોડી. ૩
 તન તોડીને કરે સંત સેવા, પરોપકાર પ્રીતિ ભારી;
 હરીગોવીંદલાલ ગરીબ સરખા, મારા સંત રહે બળહારી. ૪

વેલ ૩૫મી.

બળહારી રહે હીમ્મત છોડી, દામ ડામના મોહ બાળી;
 મારા સંત કરે બહુ હલકા, હું મારું મમતા ટાળી. ૧
 મમતા ટાળી જ્ઞાન મદ ગાળી, પુરા વિદેહી થઈ ઝોલે;
 જાણપણાની જડ બાળી દઈ, હરી આસરે રહી ઝોલે. ૨
 ઝોલે ઝોલે હરી આધારે, કરતા હરતા હરી માણે;
 હરી ભના ધીનું સા બુદ્ધું, જડ ચેતન હરીરૂપ જાણે. ૩
 જાણે માણે મારા થઈ રહે, રેન દિવસ રામ રંગ રાચી;
 હરીગોવીંદલાલ મારા લેખની, ટેકં પળાવું એ વાત સાચી. ૪

વેલ ૩૬મી.

ટેક લેખની નિશ્ચય રહેશે, મારા બાનાની પત હું રાખું;
 સંત સાધુ હરીજનની લજજા, રાખી દુઃખ કાપી નાંખું. ૧

કાચું દુઃખ દારિદ્ર દુરમેત, મારા જનને હું પાળું;
 ભક્ત વત્સલ ખીરદ સાચું મારું, સંત સાધુમાં હું મહાધુ. ૨
 માહાત્મ હાતું સંત સ્વરૂપે, સિર્ગુણ થઇ જગમે ખેલું;
 નિર્ગુણ રૂપ અલખ અવિનાશી, આદે અંતે છે પેહલું. ૩
 પેહલું વેહેલું સત્ત સ્વરૂપ છે, નામ ગુણ રૂપથી તે ન્યારું;
 પીંડ પ્રહ્લાંડ રચું મમઈચ્છા, સરજું પાળું સંહાર. ૪
 સંહાર પાળું પોષુ સૌ, આપો તજી મુને રહે વળગી;
 હરીગોવીંદ મારા હરીજનની, આફત પીડા કરં અળગી. ૫

વેલ ૩૭મી.

અળગી કરં સૌ આફત પીડા, મારા સંતની રક્ષા કરં;
 સંત થકી હું ક્ષણ નથી અળગો, ભરાવ્યું ડગલું ભાવેલ રં. ૧
 ભાવ ભરોસે રહું પ્રેમ વશ, મુને જાણે તેને હું જાણું;
 મારી દરકાર ગરજ નહીં જેને, મારા સગાં તેને શીદ માણું. ૨
 સગપણ સાચું સત્ત શબ્દનું, શાંત બ્રહ્મી ગુરુ શરણે રહયા;
 શબ્દાતીત શબ્દથી ઓળખી, મારા સ્વરૂપમાં ભળી ગયા. ૩
 ભળી ગયા મરજીવા થઇ રહી, વાણી વચન બોલ્યા સાચી;
 હરીગોવીંદ તે પ્રસાદ લઇને, જીવ તરે બહુ ગાઇ વાંચી. ૪

વેલ ૩૮મી.

ગાઇ વાંચી વિચાર કરી જેણે, તનમત હોમ્યાં ટેક ધરી;
 સંત સેવાદાન લાડાનો લીધો, તે પ્રેમીજન ગયા તરી. ૧
 તરી ગયા ધન ધામ સમર્પિ, મુત દારા શીર લઇ સોંપી;
 હરી ગુરુ સંતને હોને વરીઆ, વર્ગાશ્રમ લજ્જા લોપી. ૨

લૌપી લાજ કુળની મરજદા, શીર સાટે ભક્તિ કીધી;
 જક્ત વેહેવારથી ઊલટા ચાલી, છોડી કીધી બાળક બુદ્ધિ. ૩
 બાળક હોય તે બીહુ બાહુથી, બાઉઓ લઈ રાજી થાવે;
 શુરા તન ધન ધોખો છોડી, સદ્ગુરુ સનમુખ જઈ રહેવે. ૪
 રહેવે સનમુખ સદા મરજીવા, મહા દશા મોટા માહાલે;
 આપે આશ નિરાશ બની રહી, નીજ ધરમ મહાતમ પાળે. ૫
 પાળે પોષે સકળ ધરમને, આણુંદ લીલા વરતાવે;
 હરીગોવીંદ લાલ તત્વ દરશી, ગુરુ મળે મહા સુખ પાવે. ૬

વેલ ૩૯મી.

મહા સુખ પાવે ભ્રમણા જાવે, આપે આપને લે ઓળખી;
 આત્મસ્વરૂપ અખંડ અવિનાશી, સ-તા માત્ર જોઈ પરખી. ૧
 પરખી જીવો પ્રાણી માત્રમાં, સ્વાસો સ્વાસ ખેલે આપે;
 અનેક રચના રચી રચાવી, અળગો રહી તોલે માપે. ૨
 તોલ માપ નહીં નાનો મોટો; જાડો ઝીણા નહીં પોતે;
 અલખ અરૂપી આદ્ય અનોપમ, ગુરુ ગમ લઈ સમઝી જોતે. ૩
 સમઝી જોતે સત સ્વરૂપને, દેહાભાવ દલથી લ્યાગી;
 હરીગોવીંદલાલ અજર અમર, અંતર દ્રષ્ટે જો જાગી. ૪

વેલ ૪૦મી.

જો જાગી તું તારા સ્વરૂપને, પોત પોતાની પરખ કરી;
 વેદ શાસ્ત્ર પુરાણ પોકારે, ખોળી લેજો વસ્તુ ખરી. ૧
 ખોળી જોતે વસ્તુ પોતે, પોતા વડે ઈંડ પીંડ બ્રહ્માંડ;
 દેવ દાનવ માનવ પશુ પંખી, સ્થાવર જંગમ ચારે બાણ. ૨
 ચાર બાણના જીવ જંતુ સૌ, ઉપજે વણસેરહે હારી;

લક્ષ્મિ લજન બિન કબલુ ન છુટે, લાગ કરમ દુઃખ સહે ભારી. ૩
ભારી દુઃખ વેઠે સહે પોતે, રાઈ કકલી જગમે જીવે;
હું માઈ ને તાર માની લઈ, મોહ માયા મદ છકી પીવે. ૪
પીવે મદ મરતાના છાકટ, ધુળ કીચમે જાય ગળડી;
હરીગોવીંદલાલ ગુર મળે તો, પીવાડે ગુર ગમ રળડી. ૫
વેલ ૪૧મી.

ગુર ગમ રળડી ગુર પીલાવે, ખાટી ખારી કડવી તીખી;
અમર ગુટ્ટી ચોસડ આલે, અનુપાન દેવે લીખી. ૧
લીખી સાથે જોગ કળા સૌ, આશા ત્રણા જાચ તુટી;
કાંઈ મોઘ મોહ માયા મમતા, માન ગુમાન વાટી ઘુટી. ૨
વાટી ઘુટી પીએ ચોસડીઆં, શીલ સંતોષ ઊઠે લેહેરી;
દયા દાન દીનતા સંત સેવા, કરી પળાવે મહા ઘેરી. ૩
ઘેરી કરી સદગુરુ પળાવે, સુરતા જઈ શબ્દે ચોંટે;
સ્વાસોરવાસ દેખે સદગુરુને, ચરણ કમળમે ચિત્ત લોટે. ૪
ચિત્ત લોટે ગુર ચરણ કમળમે, હુકમ ખીના ડગ નહીં હાલે;
હરીગોવીંદ તે સાચા ચેલા, મન મુખી થઈ નહીં માહાલે. ૫
વેલ ૪૨મી.

મન મુખી રહે કાચા કોરા, સેવક સઠ ગુદ્ધિ હીણા;
ગુર આજ્ઞા વિના હીંડે ભટકતા, સાચા સદગુર નહીં ચીના. ૧
સાચા સદગુર સેવક ચીને, ચિત્ત ચળ વળતા દે ત્યાગી;
ગુર વિશ્વાસ ભરોસો રાખે, ચરણ કમળ પ્રીતિ લાગી. ૨
પ્રીતિ લાગે અનુભવ જાગે, ચતુર ચેલા નહીં ભાગે.
થાણાપતી થડને છોડી દઈ, ઘર ઘર ભિક્ષા નહીં માંગે. ૩

માંગે નહીં મરતા સુધી તેહ, આપ સ્વારથે નહી જાયે;
હરીગોવીંદ પરમારથ કારણ, સાત્વિક ભિક્ષા લઈ રાયે. ૪
વેલ ૪૩મી.

સાત્વિક ભોજન ભાવે આરોગે, અન જળ દૂળ હરીનાં જાણી;
દેહ રક્ષા માટે લીએ ભિક્ષા, છોડી મન તાણા તાણી. ૧
તાણા તુણી તણુ દઈ મનની, મોહ કરી કાંઈ નહીં માંગે;
સુક્ષ્મ અહાર નિંદ્રા અતિ થોડી, રાજસ તામસ ભોગ ત્યાગે. ૨
ત્યાગે ભોગ ભક્ષ અતિ ખારં, ખાટું તીણું ગળ્યું નહીં ભાવે;
ધી ગરકાવ પકવાન મિઠાઈ, તેલે તણેલું નહીં ખાવે. ૩
નહીં ખાવે વાસા ઊચીપટ, તાટું શીણું અન જળ આણી;
હરીગોવીંદ મારા વૈષ્ણવ જન, પાળે મમ ગીતા વાણી. ૪

વેલ ૪૪મી.

ગીતા વાણી પવિલ જાણી, વૈષ્ણવ જન પ્રેમે પાળે;
વેદ શાસ્ત્ર ને પંચીકરણ સૌ, સમણ ખાવીંદ ખેલ ભાળે. ૧
ભાળે ખેલ ઊત્પત્તિ જગતની, તત્ત્વ સ્વરૂપ હરી એક દેખે;
કરતા કારવતા નહીં કહુ પાતે, ધુંધાકાર સુન ધુન પેખે. ૨
પેખે સુન ધુન મન મથતાં, ઇચ્છા શક્તિ પ્રગટ લઈ;
તેજ સ્વરૂપ સુંદર અતિ શોભે, નિશુળ ગ્રહીને ઉભી રહી. ૩
ઊભી કરગરે હાથ જોડીને, અનંત કાળ એમ વિતી ગયા;
હુકમ કરો તમો આઘ નિરંજન, મનમે સુજ પર આણી મયા. ૪
મયા આણી નીજ જન જાણી, આજ્ઞા આપી મહેશ્વરી;
શ્રષ્ટિ મંડાણુ કરો મન ગમતું, બ્રહ્મા વિષ્ણુ શીવ વરી. ૫
વરવા માગ્યું વિષ્ણુ સંગાથે, બ્રહ્મા ધીધા માત કહી;

માળી ભસ્મ કીધા બેઠને, શીવજી શુદ્ધ બુધ લીધી તહીં. ૬
 શુદ્ધ બુધ લીધી સરત કીધી, મુજ બંધુને આલો પ્રાણ; ૭
 તન બદલો તો વરીએ તમને, સુનો પાર્વતિ ચતુર સુભણ. ૭
 ચતુર સુભણ ચિદ શક્તિ સંગે, વર્યા શીવ અનુક્રમ કરી;
 સૃષ્ટિ મંડાણ ત્યાં હથી સૌ આદ્યું, હરીગોવીંદ કહો હરી હરી. ૮
વેલ ૪૫મી.

હરી હરી કહે સૌ વૈષ્ણવ જન, ગુરુગમ જ્ઞાન કરે વૃષ્ટિ;
 હરીની માયા હરીને સોંપે, હરી ઇચ્છાથી બની સૃષ્ટિ. ૧
 સૃષ્ટિ કરે પાંચો મળી પુરા, અલખ નિરંજન ઇચ્છા નાર;
 બ્રહ્મા વિષ્ણુ મહેશ મળીને, સરજે પાળે કરે સંહાર. ૨
 સંહારે શીવજી રહી ન્યારા, તમો ગુણથી પ્રગટ કરી;
 પંચ ભુતને પચિસ તત્વથી, પીંડ બ્રહ્માંડની રચના ખરી. ૩
 રચે ચંદ્ર સુર્ય તારા મહ, પૃથ્વી ગોળા અધર ધરે;
 મહા આકાશમે છોટા મોટા, પોતપોતાનું ચક્ર ફરે. ૪
 ચક્ર ફરે મરજાદા રાખી, સાત સમુદ્ર નદી નારા
 રાતદિવસરત ઉનાળો શિયાળો, ઝાકળ જળ મીઠા ખારા. ૫
 ખારા મીઠા જળ ભરતી ખેંચે, ચોમાસું ચાર માસ વરસે;
 ઝાડ પાહાડ જીવ જંતુ પ્રાણી, લીલા લેહેર જોઇ મન હરખે. ૬
 હરખે ખાય ઓઠ પેહેરે સૌ, વણજ વેહેપાર ચાલે ભારી;
 હરીગોવીંદલાલ લીલા સરવે, હરીજન નીરખે ચિત ઠારી. ૭

વેલ ૪૬મી.

ચિત ઠારીને હરીની લીલા, વૈષ્ણવ જન નયણે નીરખે;
 પ્રથિવ પાણી અગ્નિ વાયુ, આકાશ ભૂત અંગમાં પરખે. ૧

પરખે હાડકાં માંસ નિમાળા, નાડી ચામડી પ્રથિવ જોય;
 લોહી લાળ ને પીશાપ પસીના, ધાતુ ખુંદ પાણીથી હોય. ૨
 હોય પાણીથી વાત જાણીતી, અગ્નિ અંગમે રહે તાતી;
 ભૂખ તરસ લાગે છે એથી, આળસ ઊંઘ નિંદ્રા કાંતિ. ૩
 કાન્તિ આવે મન જગાવે, વાયુ ભૂત અંગને વાળે;
 બાંધે છોડે લઈ દોડાવે, હાથ પગે હાલે ચાલે. ૪
 હાલી વાયુ જઈ સમે આકાશે, પાંચ તત્ત્વ નભના કહીએ;
 કામ ક્રોધ ને શોક મોહ ભય, ભેળા મળી પચિસ લહીએ. ૫
 પ્રચિસ તત્ત્વનું પીંડ પાંજરું, તમો ગુણથી શીવ કરે;
 હરીગોવિંદ દસ ઇંદ્રી પ્રદ્યા, રજો ગુણથી રચી ધરે. ૬

વેલ ૪૭મી.

રજો ગુણથી રચે પ્રદ્યા દેવા, દસ ઇંદ્રી અચરત કરે;
 હાથ પગ મોહ ગુદા બનાવી, કામ ઇંદ્રિ પાંચ નામ ધરે. ૧
 નામ ધરી જ્ઞાન ઇંદ્રિ ગોઠવે, આંખ નાક કાન જીભ સહી;
 ત્વચા ઇંદ્રિ કહે તાડું ઉતું, આખા અંગને ઢાંકી રહી. ૨
 ઢાંકી રહે દસ ઇંદ્રિ અંગમાં, સમાન ચેતન સમરસ રહેવે;
 વિશેષ ચેતન સુક્ષ્મ દેહ પોતે, પ્રાણ વાયુ સંગે લાવે. ૩
 લાવે પ્રાણ બ્યાન અપાન વળી, સમાન ઉદાન સંગે વાહુ
 સ્વાસો સ્વાસ શરીરને ચળવે, પ્રાણ પુરૂષ પ્રગટે જ્યારે. ૪
 પ્રાણ પુરૂષ જપે દિન રાત્રી, એકવીસ હજાર છસે સ્વાસા;
 મન બુદ્ધ ચિત્ત અહંકાર ઉપજે, રૂદ્ધ્ય કમળમે કરે વાસા. ૫
 વાસ કરે ઓહું સોહું સ્વરૂપે, કળા કુંચી માંહે પોતે ધરે;

ઈંગળા પીંગળા સુખમન નાડી, નાભી કમળથી હરે ફરે. ૬
હરતિ ફરતિ રહે ડાળી જમણી, જમુના ગંગા સરસ્વતિ;
હરીગોવીંદ સશી સુર પ્રકાશે, દેહ દેવલ ઝળમળ ભેતી. ૭
વેલ ૪૮મી.

દેહ દેવલમે દેવ નિરંજન, ચિદ્ધન ચૈતન એક સરખો;
આઠ અંગ ને ચૌદ ચોકીએ, નામ ધારી બેઠો નીરખો. ૧
નિરખો હાથે ઈંદ્ર દેવતા, લેવડ દેવડ દાન પુન્ય કરે;
ધંધો ધારી શરીર સેવા, શુધ બુધ આપી ન્યારા ફરે. ૨
ફરે ફરવે વિષ્ણુ દેવતા, ચરણે રહી ચઉદીસ ચલવે;
દેવ દરશણુ તીરથ ફરી આવે, સંસારી કામ કાજ કરવે. ૩
કરાવે ત્યાગ મળ મેલ ગુદાએ, ગંભુપત રિધ સિધ સંગળસે;
મૂળ કમળપર ચાર પાંખડી, જાપ અજપા જપે છસે. ૪
જપે જાપ છ હજાર સ્વાસા, સાવિત્રી બ્રહ્મદેવ સદા;
પષ્ટ પાંખડી કમળ રહે ત્યાંહાં, મૈથુન મુત્ર હોય અદા. ૫
હોય ઉલટું તે સુલટું કરીલે, નાલિકમળપુલ આઠ પાંખરી;
વિષ્ણુ લક્ષ્મી દસ દલ ચક્ર, છ હજાર જાપ ત્યાંહાં કરી. ૬
કરે જાપ છ હજાર સ્વાસા, રૂદ્ર કમળ શિવ શક્તિ મળી;
બાર પાંખડી એહ ચક્રમાં, મન બુધ ચિત અહંકાર કળી. ૭
મનના ચંદ્ર બુદ્ધિ બ્રહ્મ દેવા, નારાયણ ચિત ચૌટે વસે;
હરીગોવીંદ શીવજી હંકારના, દસે દેવની ગણતી થશે. ૮
વેલ ૪૯મી.

દસે દેવ દેહ બીતર બેઠા, શુભચા સ્વાદ વહે વાચા;

વરુણ દેવ વશ મુદ્રા ખેચરી, સાધી લે કોઈ સંત સાચા. ૧
 સાધે જાપ એક હજાર સ્વાસા, જીવાત્મા સશી રૂપ રહે;
 કંઠ કમળ દળ સોળ સિંહાસન, ખેડા જ્ઞાન અનૂપ ઠહે. ૨
 કેહેવે સાધી નાસિકા અગ્રે, અશ્વનીકુમાર દેવ ત્યાંહુ દેખે;
 ગાંધ વાસ લે સ્વાસો સ્વાસે, ઠરી જતે બુચરી પેખે. ૩
 પેખે દેવ નારાયણ નેત્રે, નમે રમે નિસ દિન નીરખે;
 અંચળ ચિત્ત ઠરે દોઝિ જ્યોતિ, અગોચરી મુદ્રા નુર વરસે. ૪
 નુર વરસે નેત્રે નીરખી લે, ત્રિકુટી જોત જળ હળ જાગે;
 અગ્નિચક્ર દો દળ કમળપર, શહજી જાપ ત્યાંહાં હોય આગે. ૫
 આગે વાગે અનહદ ગાજે, શખદ સુણે દિગ્પાળ દેવા;
 શ્રવણ દ્વારે ખેડા જોગેશ્વર, ચાચરી મુદ્રા જાણુ ભેવા. ૬
 ભેદ લહે કોઈ ગગન મંડળનો, એક હજાર દળ કમળ વસે;
 શહજી જાપ ત્યાંહાં પૂરેપુરા, એકવીસ હજારને હોય છસે. ૭
 પૂરા જાપ જપે કોઈ જોગી, ઉત મુની મુદ્રા ચિત્ત ચોંટે;
 હરીગોવીંદ અલખ ઘર દીઠે, કલ્પિત સાધન સૌ છૂટે. ૮

વેલ પંખી.

છૂટે કલ્પિત કાચા સાધન, સ્થુળ સુક્ષ્મ દેહ નહીં પોતે;
 જીવપણાનું જોખમ ટળતાં, કારણ દેહ મિટ ગઈ જોતે. ૧
 મટિ ગયું કારણ દેહ અજ્ઞાન, મહા કારણ પ્રજા રૂપ રહે;
 ઈશ્વર પદશી અળગો પોતે, સૌનો સાક્ષી પરખી લહે. ૨
 પરખે જાગૃત સ્વપ્ન સુષોમિ, તુરીયા અવસ્થા દેહ વિષે;
 પણ પર્યંતિ મધ્યમા વૈખરિ, લિંગ દેહ ચાર વાણુ લીખે. ૩

લીખે રૂપ નિર્ગુણ પોતાનું, પંચ કોશથી જોડ ન્યારું;
 શુદ્ધ ચૈતન નિર્મળ નીજ મૂળ, અખંડ અરૂપી છે ખ્યારું. ૪
 છે ખ્યારું હરીજન વૈષ્ણવને, અજર અમર ધર એક સારું;
 હરીગોવીંદ ગુરલાલ કૃપાથી, જ્ઞાન સ્વરૂપ જોઈ લે તારું. ૫

વેલ ૫૧મી

જ્ઞાન સ્વરૂપ જોઈ લે તું તારું, તેજ તું બાતે પોતે;
 સ્થુળ સુક્ષ્મ કારણ મહા કારણ, સાક્ષી રૂપે થઈ જોતે. ૧
 છે સાક્ષી તું ખટ ઊરમીનો, ચાર અવસ્થામાં સરખો;
 બાણવાણ પંચ કોશ પારતું, બનનહાર જીકતે નીરખો. ૨
 નિરખો નિર્મળ આત્મા નિરંતર, ચિદ ઘન ચૈતન છે ખ્યારો;
 જે વડે હાલ ચાલ કરે તું, જોલે સુણે તે રહે ન્યારો. ૩
 ન્યારો રહીને રથે રચાવે, પીંડ પ્રહાંડ રમણિક રચના;
 આપે આપ રમે પરમેશ્વર, સંત પુરુષ જોડ્યા વચના. ૪
 વચન વિચારી અંતર ધારી, રમતા રામને જો ઝોળખે;
 હરીગોવીંદ ગુરલાલ કૃપાથી, આપો છુટે મન હરખે. ૫

વેલ ૫૨મી.

હરખી પરખી અહંપદ મૂકે, રમતો રામ ઝોળખે ન્યારે;
 અનેક જન્મનો અપરાધી જીવ, ગુર ચરણે આવે ત્યારે. ૧
 ગુર ચરણ ગુર ગમ લઈ પકડે, આઘ લકિતનું રોપે બાણ;
 જીવપણાની આંટી ધૂંટી, છુટયે લાસે પદ નિર્બાણ. ૨
 નિરવાણ પદ પોંચે નિજનામી, સાચી રેહેણીના સંત મુજાણ;

અ લખ લખી નિર્ભય થઇ બેઠા, બોલ્યા અવિચળ બોલ
પ્રમાણ. ૩

બોલ અવિચળ બાવન બાહિર, ક્ષર અક્ષરથી ન્યારો બણ
હરીગોવીંદલાલ સ્વાસ રહિત છે, સ્થિર પૂરણ ઘર નામ
નિશાન. ૪

વેલ ૫૩મી.

નામ નિશાની સદગુરૂ દીની, ખગાકારની ઊઘડી ખાણ;
નામ રૂપ જઈ સમે આકાશે, કોણ કહેવા નહે રામ રેમાન. ૧
રામ રહીસ રહે હદ માંહે, ઘટ પુટયા પછી ક્યાંહ છે વાણ;
સ્વાસ રહિત સ્થિર ઘરમાં ખેલે, શબ્દ સુરતા કર પીછાન. ૨
પીછાન ખેલ પ્રકૃતિ પુરુષનો, નર નારી જીવ જંત પ્રમાણ;
સચરાચરમાં સદગુરૂ સમરથ, સમજ વિના સૌ તાણાતાણ. ૩
તાણાતુણી તજ હરીગોવીંદ, લજ લો આત્મારામ અનામ;
અખંડ રૂપ અલય સુખ દાયક, નિર્ગુણ નામ જયો નિષ્કામ. ૪

વેલ ૫૪મી.

નિર્ગુણ નામ સદગુરૂ બતાવ્યું, મંત્ર અનોપમ આપ્યો સાર;
વેદશાસ્ત્ર પુરાણ પોથી સૌ, ગુરૂ શબ્દનો છે વિસ્તાર. ૧
વિસ્તાર દેવ દાનવ ને માનવ, પશુ પંખી જીવ જંત પ્રમાણ;
ઝાડ પાહાડ પાપાણ પ્રથિવ, મૂળ તત્ત્વથી ઉપજી ખાણ. ૨
ખાણ વાણ સદગુરૂ ઉપજાવો, પીંડ બહાંડ ઘડો કંઈ વાર;
અચરત ખેલ રચો દિન રાતી, શબ્દ સ્વરૂપી ખેલણ હાર. ૩
ખેલણ હાર ખીલવો રહી સૌમાં, સ્વાસો સ્વાસ રમે નિરધાર;

અધરઅનોપમ અંતરજામી, પલ પલ સમર પ્રાણુ આધાર. ૪
આધાર આસરો લાલ તમારો, સાચા સદગુર સરજન હાર;
હરીગોવીંદદાસ આપણો જાણી, ઉગારી લેજો આટલીવાર. ૫

વેલ પપમી.

આટલીવાર હરી ઉગારી લેજો, મનમેં મુજપર મેહેર કરી;
તમો વિના કાણુ છોડાવે મુજને, મહા અપરાધી કહું છું ડરી. ૧
ડરં બળું અકળાઈ અતિ મનમે, અધમ જીવગલરાઈ ભારી;
દારણુ દુઃખ આફત બહુ મોટી, લાજ રાખી લીઓ સંભારી. ૨
સંભારી સાહ્ય કરશે સદગુર, અગણિત ગુણ થાશે ઊપકાર;
જન્મો જન્મ રહી ગુલામ તુમારો, ગુણગાઈ રીઝવીસ
કીરતાર. ૩

કીરતાર કળા કુંચી ફેરવી દો, વિધન નિવારો પાલણુહાર;
ઉલટું સુલટું ખોટું ખરં કરવા, તુમ બિન સમર્થ કોણુદાતાર. ૪
દાતાર દાન દીઓ મને એટલું, અંતર ઘટની જાણો વાત;
અઘોર પાપ ગુના બધો ગુર, હરીગોવીંદ કહે જોડી હાથ. ૫

વેલ પદમી.

હાથ જોડી કરગરી કહું તમને, ગુણુપત ગુર મને સાહય કરો;
લાલ ગરીબ રવી બાણુ મોરાર, બુડતી વેળા મારી બાંહે ધરો. ૧
બાંહે ધરી સદગુર બચાવો, વારંવાર હું વિનતી કરં;
ગુર વિન અરજ સુને નહીં કોઈ, દુબ આગળ હું કહેતાં ડરં. ૨
ડરં બળું રાત કિવસ રહું છું, ત્રિવિધી તાપ સગડી તાતી;
અંન પાણી લોજન નહીં ભાવે, ચિંતા ચેહ બાળે છાવી. ૩

બળ્યો બળ્યો જીવ દુઃખમે દુખ્યો, ભૂલ્યો છૂં વરમી વાટે
હરીગોવીંદ પર દયા કરો તો, સૂળી વિઘ્ન ટળે કાંટે. ૪

વેલ પૃમી.

કાંટા કાંટા સદ્ગુર કાઢો, મોહ નિંદ્રા મમતા છુટે;
કુડ કપટ ઈર્ષ્યા આંટી મન, આશા ત્રણુ તાર તુટે. ૧
તાર તુટે આશા ત્રણુનો, ચોર પંખી ઝટ જાય ઊડી;
રામ નામની આણુ ફેરે ત્યાંહ, નિર્મળ વૃત્તિ રહે રૂડી. ૨
રૂડી વૃત્તિ રહે નામ નિશાને, નિર્ભય પદ વાજે રૂડી;
દેવી દેવ પ્રસન્ન રહે સરવે, નામ નાણુ સીકરે હુંડી. ૩
હુંડી પ્રેરે હરી નામ સમરણુની, અમિત ખુંદ વરસે વાડી;
હરીગોવીંદ રહે સુખ શાંતિમાં, આણુંદ મંગળ રેનદાહાડી. ૪

વેલ પદમી.

રેન દિવસ રહે આણુંદ મંગળ, વિઘ્ન નિવારણુ સમરં નામ;
અનેક દુઃખ દારિદ્ર કાખ્યા, સંશય શોક ટળી સૌ હામ. ૧
હામ હીમાચત હરી નામની, શીલ સંતોષ દીયો સણુગાર;
ધીરજ ધ્યાન ક્ષમાનું ખેતર, ખીજ રોપ્યાં માંહે વિવેક વિચાર. ૨
વિવેક વિચાર રહે ઘટ ભીતર, વેરી વિષયનું તુટ્યું તાન;
ખાળી દીધી દુરમત દુગધા. સદ્ગુર શબ્દ બહુ બળવાન. ૩
બહુ બળવાળો આવો મળીઓ, મારા મનની પુરી આશ;
અઘોર નિંદ્રાથી સુતો જગાડી, હરીગોવીંદને કીધો દાસ. ૪

વેલ પદમી.

નિંદ્રા નાગણુ મહા ડંખીલી, ભલા ભલાને ઢાળી દીએ;
જપ તપ સાધન કથા કીરતનમાં, કાળી કુતરી તાકી રહે. ૧

તાકી રહી પલ પલ કરે પીડા, ચુક પડાવી કરે હાંસી;
ભરી સલામાં લાજ લેવાડે, નિંદ્રા છે કાળની દાસી. ૨
દાસી કહાવી કરે ફજેતી, સૂરા પુરા સપડાઈ જાવે;
ચંચળ ચોકસ બહુ નર નારી, ઝોકા ખાઈ કાળ વશ થાવે. ૩
કાળ વસ કાચી કાયા સર્વની, ચેતી લેજો ચતુર સુબના;
આ ભવસાગર તરવું હોય તો, ઊઘ તણ કરો હરી
ઓલખાણ. ૪

હરીને ઓળખ્યા વિના નથી છુટકો, ચાર ખાણ ફરવું ઝગમગ;
હરીગોવીંદ સુધું સમજી લઈ, સેવો સદગુર તારણદાર. ૫
વેલ ૬૦મી.

સેવા સાચી સવરી કીધી, તણ ચિંતા ચોખાઈ આચાર;
ઝંઘા ખોર હરી હેતે આરોગ્યા, લાજ વીદુર ઘર પાથો અહાર;
અહાર ભોજન ખીચડી કરમાની, લાવના બુખ્યા ફરે ભગવાન;
સુદામાના કાયા તાંદુળ, રચી રચી પાચા ચતુર સુબના. ૨
ચતુર સુબના રીઝે હેત પ્રીતે, સાચા લાવના છે સંગી;
ઊંચ નીચ જાત ભાત જીવે નહીં, સૌમાં ખેલે બહુ રંગી. ૩
બહુ રંગી એકું જીવું ગણે નહીં, જ્યાંહ પ્રેમ ત્યાંહાં નિયમ નહીં;
હરીગોવીંદ ઉપલા આચાર તે, વિચાર વિના સૌ જાય વહી. ૪

વેલ ૬૧મી.

વહી જાય ઉપલા આચાર સૌ, વિચાર વિના દલ દુગધા રહી;
નાહી ધોઈ કરે છાપા તીલક, માંહેલો મેલ કોઈ ધ્રુવે નહીં. ૧
ધ્રુવે નહીં મન માંહેલા વિકારા, વિષમ વાસના સભર ભરી;
કામ ક્રોધ મોહ મમતા ભારી, મરતા લગી ચામ ધોઈ મરી. ૨

ધોઈધાઈ તન ઉજળું દેખાડે, તેલ પુલેલ શીર અંગ લગાય;
 વાંકા ખાલ જુલફા મુછલાંખી, કસખી હીરાગર પેહરે બનાય. ૩
 બનાવે કપડાં કાળાં પીળાં, ભાત ભાતના બહુ રંગી;
 ઘરેણું ગાંઠા તાલ મેલ બનાવી, હીરા માણેક ઝળકે અંગી. ૪
 અંગ શોભાવે ભક્ત કહાવે, ગાય ગવાડે તરડાઈ તાણી;
 ઝંઝા નીચા થઈ અતિ અરડાય, મુજ સરખો કોઈ નહીં જાણી. ૫
 નહીં જાણે કોઈ વિવેક વિચાર, વૈરાગ વિના જ્ઞાન નહીં આવે;
 હરીગોવીંદ ભક્તિ પદ ભારી, ગુરુ કૃપા વિના નહીં પાવે. ૬

વેલ ૬૨મી.

નહીં પાવે જ્ઞાન મોક્ષ પદારથ, મરજીવા પદ નહીં આવે;
 અજર અમર નીજનામ નિવાસી, ગુરુ કૃપા બીના નહીં થાવે. ૧
 નહીં થાવે સેવા સમરણ હરી, ગુરુ દયાબીન દેવ કોપે,
 દાસાતન મળવું મહા મુશકેલ, ભક્તિ બીજ ગુરુ દેવ રોપે. ૨
 રોપી બીજ કરે પાલણુ પોશણુ, માત પિતા સમ દયા કરી;
 મારો જાણી હાલ વાહાલ કરે બહુ, ગુરુ સિધ્યપર હેત ધરી. ૩
 હેત જોઈ સિધ્ય તનમન અરપે, નિરાશ રહી ગુરુ જ્ઞાન ઝહે;
 સુત વિક્ત દારા ગુરુને સોંપી, હુકમ આજ્ઞામાં નિત્ય રહે. ૪
 નિત્ય રહે નિર્મળ વૃત્તિમાં, રામ નામ રંગે રાચી;
 હરીગોવીંદ ગુરુ દેવ દયાથી, અવિચળ ભક્તિ પાય સાચી. ૫

વેલ ૬૩મી.

સાચી ભક્તિ અવિચળ પદ પામી, ભેળ ભક્ત બહુ ગયા તરી
 ભક્તિ વિના ને બીજું ભણે તે, પેટ ભરવાની વિદ્યા ખરી. ૧

વિદ્યા ભણી વિદ્યાન કહાવે, વેદ ભણે વેદાંતી હોય;
 માન ગુમાન ને વાદ વિવાદા, આપો આપદા ભોગે દોય. ૨
 શાસ્ત્ર ભણે શાસ્ત્રી બતા શેભે, પુરાણ ભણે પુરાણી હોય;
 આપ સ્વારથે કરે જગ માંહી, સંશય શોક મિટે નહી કોય. ૩
 વેદ વઠિલ વેદેપારી વાણેતર, ધંધો શીખીને ધન કમાય;
 થિટ કારણ સૌ વેઠ કરીને, ધર્મ કર્મના ધક્કા ખાય. ૪
 ધક્કા ખાતા કરે ભવ માંહી, સંત પદવી નહીં પાવે સોય;
 હરીગોવીંદ ભક્તિ પદ ઊંચું, ચાર વરણમાં કરજો કોય. ૫

વેલ ૬૪મી.

ચાર વરણમાં હરીજન ઊંચા, સંત સાધુ મમરૂપ પ્રમાણ;
 ભણી ગણી બ્રહ્મ વિદ્યા સાચી, તરણ તારણ છે ચતુર સુબળ. ૧
 ચતુર સુબળ ચિતવે નહીં કાંઈ, જાત પાત સ્વારથ સંસાર;
 આપે આશ નિરાશ બની રહી, પરમારથ પોષે નિરધાર. ૨
 પોષે પશુ પંખી પ્રાણી સૌ, ઊંચ નીચ ગરીબ ધનવાન;
 અંથ પંથ ભેદ બ્રમણ ટાળી, આપો મેટે માન ગુમાન. ૩
 માન ગુમાન સદગુરૂ મિટાવે, મળ વિદ્યેષ આવરણને આડ;
 શબ્દ સુનાવી શાન બતાવે, ભક્તિ બીજતું રોપે આડ. ૪
 આડ રોપી વેડે ફળ મેવા, અનંત જીવનો કરે ઓદ્ધાર;
 હરીગોવીંદલાલ હરીજન ઊંચા, બુદ્ધિ બળ કરમ અનુસાર. ૫

વેલ ૬૫મી.

કર્મ અનુસાર બુદ્ધિ બળ પ્રગટે, કિર્તિ જશ ફેળે સંસાર;
 ગુરૂ ગમ જ્ઞાન પ્રકાશે ઊઘડે, અનેક લોચન વિવેક વિચાર. ૧

વિવેક વિચાર શીલ સંતોષ લાવે, દયા ક્ષમા ધીરજ હથીયાર;
કામ ક્રોધ મોહ મમતા મારી, હરી નામની ખુલે વખાર. ૨
તખાર ખુલે હરી નામ ભજનની, જોગ જુગતી સાધે વેહેવાર;
નિર્મળ ધન આત્મ તત્વ લાધ્યું, દેશ દેશમાં વધે વેહેપાર. ૩
વેહેપાર વણુજ હરીજન કરે સાચો, જ્ઞાન અમૃત ગાવે ગુણ ગાળ;
જન્મો જન્મનો પાપી પ્રાણી, પલમે પ્રીછે કૃષ્ણ કૃપાલ. ૪
પ્રીછે પ્રભુ પરમાત્મા પુરણ, નરનો નારાયણ થાય સહી;
હરીગોવીંદ સાચી કરણીથી, ભવસાગરમે આવે નહીં. ૫

વેલ ૬૬મી.

ભવસાગરમે ફરી ન આવે, સંત સાધુ હરીજન સાચા;
ભણી ગણી વેદ શાસ્ત્ર વિચારી, ગુરૂ જ્ઞાન પ્રગટી વાચા. ૧
વાચા વાણી અમર ધર જાણી, કરવું હતું તે લીધું કરી;
ડરે ખરે નહીં કોઈના ડરાવ્યા, નિર્ભય પદમાં રહે ઠરી. ૨
ઠરી જોઠા ઠીક ઠામ ઠેકાણે, ડગાવ્યા કોઈના ડગે નહીં;
સ્વાસ્થ શરમ રાખે નહીં કોઈની, ખરી વાત કરે ખુદ્દી કહી. ૩
ખુદ્દુ કહી દે ખરું હોય તેહ, સાચા સંત મન મેલ તજે;
દૈત ભાવ દલ દુગધા કાઠી, પુરણ સદગુરૂ પ્રેમે ભજે. ૪
પ્રેમ પ્રીત અંતરઘટ સાચી, નિશ્ચળ નામ જપે વિશ્વાસ;
હરીગોવીંદલાલ વિવાદ તજીને, હરીજન જગમે રહે ઉદાસ. ૫

વેલ ૬૭મી.

ઉદાસ રહે હરીજન જગમાં સૌ, સંસાર મેહેવાર જાણી ખોટા;
પીંડ પ્રહાંડ પહાડ પર્વત સાગર, પંચ ભુતના પરપોટા. ૧

પરપોટા પુટે પલ પલમેં, રંગ રૂપ નવ નવાં ધરી;
 ખોટો ખેલ ખલકનો જોઈ લે, કાસ પુસ ઝટ બચ બળી. ૨
 બળી જાય જે બીજું બને તે, ધુમ્રગોટ જઈ સમે આકાશ;
 બાચકા ભરે કાંઈ હાથ ન આવે, માટે હરિજન રહે નિરાશ. ૩
 નિરાશ રહી નીજ તત્વ સાધે, અખંડ અમર ઘર કરે નિવાસ;
 હરીગોવીંદલાલ સાચા સંતની, અડસટ તીરથ રાખે આશ. ૪

વેલ દત્તમી.

અડસટ તીર્થ નદીઓ કરે આશા, સંત સાધુ આવી નાહે જ્યારે;
 જક્ત મેલ મળ પાપ ધોવાય, હમો નિરમળ થઈએત્યારે. ૧
 નિર્મળ નિર પાવન રહે પૂરં, શંત ચરણ રજ માંહે ભણે;
 હરી ગુરૂસંતનું મહાતમ મોહું, વેદ શાસ્ત્રમાં સાક્ષી મળે. ૨
 સાક્ષી શાસ્ત્ર પુરાણ વખાણે, મંથ પંથ લેખ ભક્ત સૌ;
 દેશ દેશથી લેળા મળી કરે, પરમારથ પુન્ય દાન બહુ. ૩
 પુન્ય દાન કરે સંત સેવા, અરસપરસ આણુંદ રહે;
 સંત સમાગમ ગુરૂગમ જ્ઞાન, ગુપ્ત લેદ ગુંજ કથા કહે. ૪
 ગુપ્ત લેદ સદગુરૂ લીખાવે, આણુંદ હરખ કહ્યો નહીં જાય;
 હરીગોવીંદ અજબ હરી લીલા, ગુરૂ કૃપાથી તે દરશાય. ૫

થાળ.

લટકારા લાલજીરે, મુજને લેહ લાગી છે તારી;
 લીલા અચરત ભારી, રાધે લાલજીરે મુજને. ટેક.

લાલ ગુલાબી ફેંટો ચોભે, સુંદર રૂપ રસાળું રે; રાધે. ૧
 રૂંડે રંગે પધરાવી પ્રેમે, નેણુ ભરી નિહાળું. રાધે. ૧
 ગંગા જળ અસ્નાન કરાવું, તેલ પુલેલ ચોળાવું રે; રાધે. ૨
 ચાંદન ચોખા હાર હજારી, મારે હાથે પહેરાજી. રાધે. ૨
 ભાત ભાતનાં ભોજન રસાળા, સુંદર સાક બનાજી રે; રાધે. ૩
 ખાટાં ખારાં તીખાં ભજીઆં, વડા પાપડ તળાવું. રાધે. ૩
 શીરો પુરી શ્રીખંડ વેઢમી, કુર કઢી દહીં દુધ રે; રાધે. ૪
 લાડુ લાપસી ઘી ગરગરતાં, સેવ સુવાળી શુધ. રાધે. ૪
 ખરફી પેંડા ઘેભર ખાનાં, જલેબી સુતર ફેંણી રે; રાધે. ૫
 દેશ દેશના મેવા મીઠાઈ, લેવ થંડા જળ પાણી. રાધે. ૫
 પાન સોપારી લવંગ એલચી, આપી પવન ઢોળાવું રે; રાધે. ૬
 ફૂલ સેજ પરશામળીરાજે, તન મન સીશનમાવું. રાધે. ૬
 દરશણ દીધાં પવિત્ર કીધાં, હરીગોવીંદ કહે હમને રે; રાધે. ૭
 અપારસુખ આલ્યાં હરીસાચાં, હવે ન છોડું તમને. રાધે. ૭

છેવટ પદ.....રાગ લાવણી.

જ્ઞાનવેલ છે ગુરૂ ગમ ગોષ્ઠી, અડસઠ વેલે ફાલી ફળી;
 અડઠા ગામમાં ઊપજી વાણી, એક એકને વળગી વળી. ૧
 વળગી વળીને વેલો વાધ્યો, મેહર લેહરની થાજ ધરી;
 લાલ લક્ષ્મીવર ભાવે આરોગો, અનંત પ્રકારે વિનતી કરી. ૨
 વિનતી કરીને સાચું કહું છું, આ વાણી મેં નથી કરી;
 અંતરજામી રૂપે પોતે, જાલે જોલાવે શ્રી હરી. ૩

શ્રી હરી સુરત સ્થળ રાખી, હરીગોર્ધ દ પર દયા કરી;
સોલ ઓગણીસે પંચાવન, આશ્વિન વદ પાંચેમ ઠરી. ૪

શબ્દ ૧લો

રાગ શેઠ સગાળસાનો

પ્રાણ પ્રિય પુત્રી ચાલી ગઈરે, મરતી વેળા વાત થઈ નહીં;
હરીજન પ્રિય પુત્રી ચાલી ગઈરે, મરતી વેળા વાત થઈ નહીં. ૧ક.
મુંબાઈમાં વિજળીથી વાત સુણી, હમો ગયા નાની મણી લઈ;
દોડીદોડી અડદે પોંચતાં પહેલાં, સેજમાં સમી ગઈ. પ્રાણ. ૧
સેહેજ સુતેલીના દરશણ કરતાં, નયણે માએ નહીં નીર;
રોઈ કકલી સણગારી લઈ સૌ, આદ્યાં અંબીકા તીર. પ્રાણ. ૨
તીર ઉપર તેજ એવું પ્રકાશે કે, દેવી સરખું દેખાય;
લગુ કહે મારી હિમતના ચાલે, અગ્નિ કેમ મુકાય. પ્રાણ. ૩
અગ્નિ આપી અંતે ઘેરજ આવ્યા, નાના મોટા બહુ લોક;
જડાળ બાઈ અમર લોક પોંચી ગઈ, કરશે નહીં કોઈ
શેઠ- પ્રાણ. ૪

શેઠ કરી રડી કુટી શું કરીએ, ગયું જે હતું જાનાર;
ઓગણીસે પંચાવન શ્રાવણ, સુદ પડવો સોમવાર. પ્રાણ. ૫
મરી જઈ આપણ મળવાને જઈએ, જો થાય એનો મેળાપ;

વિસરે નહીં એની છબી ઉભી થઈ, નજર આગળ કરે આપ.
પ્રાણ. ૬

ચાંદે વરસે ચેતી ગઈ સનજન, સૌએ કરે સંતાપ;
હરીગોવીંદ કહે લાલ લખે છે, હવે ન કરશે વિલાપ. પ્રાણ. ૭

શબ્દ રજો.

વિલાપ કરી રડશે નહીં કોઈ રે, રડનારા રહેતા નથી જોઈ. ટેક.
રડો કુટો છાતી માથાં ફેડો તોએ, મોયલું જીવતું નહીં થાય;
કાચી કાચા પીંજર પડતું મુકી, હંસો હરી ઘર જાય. વિલાપ. ૧
હરી ઘર હંસો જઈ સમાય જો, હોય ગુરૂ ગમ જાન;
નુધરા જન જમ દારે જઈને, રખડે ચોર્યા સી ખાણ. વિલાપ. ૨
ચાર ખાણ અવતાર કર્યા પછે, મળશે માનુશ દેહ;
આ અવસર તારે ઉત્તમ ટાણું, હેતે હરી હરી કેહ. વિલાપ. ૩
હરી હરી કેહેતા હાલ તરી ગયા. બેચર મોતી જડાવ;
ટુંકી આવરદામાં ત્રણે ચાલી જઈ, આપ્યો ભજનનો દાવ
વિલાપ. ૪

દાવ આપ્યો દુઃખ મટી ગયા સૌ, તન મન ધન ઓવાર;
હરીગોવીંદ રતન રામ ભજી દો, સદ્ગુરુ લેશે સંભાર. વિલાપ. ૫

શબ્દ રજો

સંભાળ તેની સદ્ગુરુ લેશે રે, જે વિશ્વાસે વળગી રહેશે. ટેક
વિશ્વાસ વિના હરી નહીં મળે, બીજા કોટી કરો ઉપાચ;
આળ પંપાળ છોડી દઈ જીવડા, સમરો ત્રિલોવનરાય
સંભાળ. ૧

ત્રણ ભુવનના સ્વામી સદગુર, સમર્થ દેવાધિ દેવ;
 નામ ગુણ રૂપનીરખી સૌ એનાં, અખંડ ગુરૂપદ સેવ. સંભાળ. ૨
 ગુરને ગોવિંદ રૂપ બાણી પુજે, તેનાં સીધે સરવે કાજ;
 જુગોજુગ હરી ભકત થયા બહુ, પામ્યા અવિચળ રાજ.

સંભાળ. ૩

અવિચળ પદ હરીગોવિંદ મળશે, સંત સેવો નિષ્કામ;
 સુધું સમગ્રી સૌ આશા છોડી, હેતે જાણે હરીનામ. સંભાળ. ૪

શબ્દ ૪થો

સુધું સમગ્રી સુખીઆ થાજે ભાઈરે, જ્ઞાન વિના જાશે
 ગુંચાઈ. ટેક.

આશા તજી હરી નામ વિનાની, જાણો અતિ દુઃખદાઈ;
 તજ્યા વિનાંજે જાશે તણાંચાતો, પડશે ચોર્યાસીની ખાઈ.

સુધું. ૧

ચોર્યાસીની ખાઈ અપાર ઊડી તે, કુદી શકે કોઈ સંત;
 માંહે પડ્યા તે મહા દુઃખ પામે, ફરતા ન આવે અંત. સુધું. ૨

અંત આવે જ્યારે આધીન થઈ કરે, સાચા ગુરની સેવ;
 અનેક આંખો ઊઘાડી દેખાદે, દેહ દેવળમાં દેવ. સુધું. ૩

દેહ દેવળમાં શામ સકોમળ, શક્તિ સંગે રમે રાસ;
 અનંત રવિસશી જોત પ્રકાશે, ઝળકી રહે કેલાસ. સુધું. ૪

કેલાસ વાસી એક શીવ અજન્મા, પુરૂષ પૃથ્વીના ખાપ;
 હરીગોવિંદ આવે નહીં જાવે, આત્મા આપહી આપ. સુધું. ૫

શબ્દ ૧લો.

જનુની જવેરે ગોપીચંદની પુત્રને. ઝિદેશી.

સાંભળો ચતુર નર નારીઓ, ભાવે ભજી હો ભગવાનજી;
આકાશ વાણીને તમે ઓળખો, પાવો પદ નિરવાણજી. ટેક.
નિર્વાણ પદમે હંસો મળી ગયો, કાયા પડી રહી ઠાલીજી;
બોલાવી બોલાવી બધા થાકીઆ, સગાં સરવે ને વાલીજી.
સાંભળો. ૧

વાહલપણું હેત અતિ ઘણું, માત પીતાને મન ખ્યારીજી;
મામા મોસાળ મહીઅર સાસરે, કોઈથી જાય નહી વિસારીજી.
સાંભળો. ૨

વિસારી વિસરે નહીં મનથી, છાતી ફાટ કુટી રોયજી;
નામ ગુણ રૂપ સંભારીને, દુઃખીયા થાય સૌ કોયજી.
સાંભળો. ૩

સૌ કોઈ રૂવે રાત્રી આંખડી, શું કહી કરીએ વખાણજી;
ભણેલી ગણેલી ભજતી રામને, રત્ન પુત્રી સુન્નણજી. સાંભળો. ૪

સુન્નણ રૂક્ષમણી કહેવાય સાસરે, પિયર જડાવ નામજી;
ચૌદ વર્ષની ચતુર સુંદરો, પોહોંચી પુરણ ધામજી. સાંભળો. ૫

પુરણ ધામ પોહોંચી પ્રેમદા, અડદા ગામ નિવાસજી;
હરીગોવીંદ કહો હરીહરી, તોડી મોહ માથા પાસજી.
સાંભળો. ૬

શબ્દ રજો

માયાના પાસ તોડો મૂળથી, આશા ત્રણા દુઃખદાઈજી ;
તણાઈ તફડી તરસ્યા મરો, કાદવ કીચમે ખરડાઈજી. ટેક.
ખરડાયા લોભ લાલચ માંડે, ભોળા ભટકો શું બુલીજી;
અચાનક કાળ આવી અડે, ડાહ્યાપણુ જાય સૌ ડુલીજી. માયા. ૧
ડુલી જાતાં દેવું નહી પતે, જન્મો જન્મનું લેજીજી.
વીઆજ વટાવ વધી ગયે, જમ ઘર જવું પડે વહેલુંજી.

માયા. ૨

વેહેલા થઈને વળગણુ તજે, લોક લાજ કુળ કાણીજી;
અંત સમયે નથી કામના, ધન ધામ ધણી આણીજી. માયા. ૩
ધન ધામ ધણીને સોંપી કરી, અંતર રહેજો ઉદાસજી;
હરીગોવીંદ બજે હરીહરી, છોડી દુઃખ સુખ આશજી. માયા. ૪

શબ્દ રજો

આશા છોડો ને જૂઠા જગતનો, ખોટો ખેલ આ સંસારજી;
આતસખાજી રંગ રંગની, પલમે ઉડે ધુવાકારજી. ટેક.
ધુમાડાના ગોટા સંસાર છે, ખાચકા ભરે નર નારજી;
ડાલે હાથે ખાંધ્યા ઠાઠડી; જાવું મસાણુ મોઝારજી. આશા. ૧
મસાણુ ખળે માસ હાડકાં, જીવને ખાળે જમ રાયજી;
ધરમ કરમદંડ દોહલાં, દાડણુ દુઃખ ન સહેવાયજી. આશા. ૨
દુઃખ દરદ કઠણુ કારમાં, પશુ પાંખી અવતારજી;
કીટ પતંગ પામરજીવ, ઉપજે મરે અપરંપારજી. આશા. ૩
અપાર જીવ ઉપજે મરે, કુડાં કરમ અનુસારજી;

બુદ્ધિ બળ ફળ ભોગવે, ગોથાં ખાય બહુ ગમારજી. આશા. ૪
 ગમાર ગોથાં ખાય અતિ ઘણાં, ચેતે નહીં તે ચમારજી;
 હરીગોવીંદ ભજ હરી હરો, તજી મિથ્યા મોહ જાગજી.
 આશા. ૫

શબ્દ ૪થો.

મોહ જાળ તજ મન મુરખ, જોતો કેમ નથી ઝાંખીજી;
 તારા જેવારે કેટલા થઈ ગયા, ઘક્કા ખાય ધુળ ફાકીજી. ટેક.
 ધુળ ફાકીને ઢગલો થયા, કાયા બળી ગઈ કાચીજી;
 ખાધું ખરચ્યું નહીં વાપર્યું, કાળજી કપટની માંચીજી. મોહ. ૧
 કપટ કલેજેરે ઘર કર્યું, ફર્યો અજ્ઞાન આંટીજી;
 કુઠાં કરમ કરતો ફરે, જીવ મરે ઝેર ચાટીજી. મોહ. ૨
 ઝેર ચાટી જીવ બહુ મરે, અણસમજી અભાગીજી;
 પાસે પ્રભુ પણ પ્રીછે નહીં, અંધા જીવે નહીં જાગીજી. મોહ. ૩
 જાગ જાગ જીવ જોગીઆ, સદગુરુ શબ્દ સંભારજી;
 પલમે ચિત્ત પલગાઈ જાય, વૃત્તિ થાય તદાકારજી. મોહ. ૪
 તદાકાર તાર તુટે નહીં, ગુરુ ગમ જ્ઞાન પ્રકાશજી
 હરીગોવીંદલાલ પ્રતાપસે, છુટે મોહ માયા પાસજી. મોહ. ૫

શબ્દ ૫મો.

મોહ માયા છૂટી કેમ જાણીએ, સંત લક્ષણ સારજી;
 કોઈ કોઈ હુંસે થઈ ઓધરે, પોંચે પુરા ભવ પારજી. ટેક.
 ભવપાર ભગવતી પોંહોંચશે. મરજીવા મહા જનજી.
 શુભ શુભ જ્ઞાન ભંડારથી, ખરચે થાકે નહીં મનજી. મોહ. ૧
 મન અમન નીજમન થયું, પોંચ્યું પરાને પારજી;

શીલ સંતોષ દયા દીનતા, વિવેક વિચાર અપારજી. મોહ. ૨
 અપાર જિંડા સાગર સરખા, પદોપકાર પ્રીતિ વાનજી;
 ધરમ ધોરીધર ધીરજવંતા, ભાગ્યશાળી ભગવાનજી. મોહ. ૩
 એટલાં લક્ષણ હોય જેહમાં, સાચા સંત કહેવાયજી;
 હરીગોવીંદ લેજો ઓળખી, તેથી તેહવા થવાયજી. મોહ. ૪

ઈતિ રાગદ સંપૂર્ણ શુભમ.

પ્રભાત ૧લું.

રાગ વેળાવળ.

જિઠોને હંસા ઉતાવળા, ગંગા જમનામાં નાહીએ;
 સરસ્વતિ નિર શોહામણા, સુખસાગરમાં રહીએ. ટેક.
 પ્રભાત થયું ને પોહોર ફાટીજી, આજહુ કેમ રહયા ઊધી;
 આ અવસર હરી ભજનનો, વેળા વહી ચાલી મોઘી. ૧
 મોઘું માનુશ તન પીંજરું, તમને વસવાને આઘ્યું;
 સતના સોદા કરતા નથી, વિષય રસ મન માઘ્યું. ૨
 માહાલો હાલો મોજ ખહુ કરો, નિતિ નિયમ વિસારી;
 ભક્તિ ભાવ ભુલી ગયા, મોહ માયા અંધારી. ૩
 અંધારું કાઢી આરાધીએ, લક્ષ્મી પતિ લાલ;
 મોરલી વાગે મહા મંત્રની, મટશે કાળની કાળ. ૪
 કાળ ફીકર મીટ કાળની, નિરભય નામ આધારે;
 હરીગોવીંદ હંસ મુજને, હેત પ્રીતે સંભારે. ૫

પ્રભાત રંજુ

- હૈત પ્રીતે હરી આવસે. મળજો તન મન વારી.
 શુધ બુધ આપી સુધારસે, મારી પ્રેમ પીચકારી. ટેક.
 પિચકારી રામ રંગની, આઠો અંગમાં મારે;
 આંટી ઘુંટી અળગી કરી, પાપ તાપ નિવારે ૧
 તાપ નિવારે તન મનનાં, તાઠાં શીતળ કરશે.
 ગાત્ર ગળી જાય દેહનાં, સુખ દુઃખ વિસરસે ૨
 સુખ દુઃખ એજો વિસરે, વૃત્તિ પામે વિસરામ,
 કામ દામ મોટે કલ્પના, ઇચ્છે ઠરવાનું ઠામ. ૩
 ઠામ ઠરવાનું આપશે, મોરલી ધર માહાવો;
 હરીગોવિંદલાલ ઓળખી, લેજો ભકિતનો લાહવો. ૪

પ્રભાત રંજુ

- ભકિતનો લાહવો લઈતરે, પુરા ભક્ત હોય મારા;
 અધુરા આમ તેમ આધડે, વહે કાપ્ટના ભારા. ટેક.
 ભાર અણુ તોલ્યા વહી મરે, વેહેમી વાતોમાં રીઝે.
 ટુકેમે સાર સમજે નહીં, ખરૂં કહીએ તો ખીજે. ૧
 ખીજી ખટપટ બહુ કરે, પુસ્તક પાના ખોલે;
 અનેક શાસ્ત્ર મત ઉચરે, ડાહ્યા થઈને ડોલે. ૨
 ડાહોળા પાણી કાદવ કીચમે, ખરડાઈ રહે ખોટા;
 સત્શુદ્ધ શબ્દ માને નહીં. મનમાં થઈ મોટા ૩
 મોટા થઈ મરડાઈ ફરે, માન ગુમાન ખુમારી;
 હરીગોવિંદ બાળ ખીગડી, મળી કુબુદ્ધિ નારી ૪

પ્રભાત ઝથું

કુબુદ્ધિ નાર કુટીલણી, પરણી લાગ્યો તું ખ્યારી,
હરતી ફરતી હરકત કરે, કોઈથી જાય નહીં હારી. ટેક.
હરાવી હારે નહીં કોઈથી, ધમકી ઊઠે પુતારી;
સમજાવી સમજે નહીં, નક્કર વરે નહીં વારી. ૧
વારી વરે નહીં નિરલજ, ઉલટી અવળું બોલે;
સુધું સમજાવા જાય તો, ભુંડી ગાળોથી રોળે. ૨
ગાળો દઈ વળગી પડે, છોડાવી નહીં છુટે;
કાળી વીછણ નાગણી, ઝેર પાઈને લૂટે. ૩
ઝેર પાઈ જીવ લે લીએ, કુટી કબુધ નારી;
હરીગોવીંદ હાંકી કાઢજે, સંઘરી સુધ જુધ નારી. ૪

પ્રભાત પમું.

શુધ જુધ નાર શોહયામણી, પતિવૃતા જે પુરી;
તારે તરે સ્વામી સંગમાં, રહી આજ્ઞાકારી. ટેક.
આજ્ઞા પાળે હાજર રહી, શીતળ ધીર ધારી;
મીઠું બોલી મન મેળવી. વાતો કરે વિચારી. ૧
વિચારી કરે વિવેકથી, વેહેવારવટ સારા;
નાત જાત ઘરખારના, જેવા હોય જ્યાંહ ધારા. ૨
જેવું જોઈએ તેવું ત્યાંહ કરે, ધરમ પોતાનો ધારી;
કડવું કહીને નહીં દુભવે, સગાં વાહાલાંને ખ્યારી. ૩
ખ્યારી લાગે પીચર સાસુરે, શુભ લક્ષણી સારી;
હરીગોવીંદ પ્રીતે પાળજે, વરતે આનંદકારી. ૪

આરાધ ૧લો.

રાગ

વાહારે વેહેલા ધાળેરે, આવી પડી ખરેખરી;
 મરકીએ ડાટ વાળ્યોરે, દુકાળ દુઃખ ફેટો હરી. ટેક.
 આપેઆપ હરી હતા એકલા, કરતા નહીં કોઈ કામ;
 સું કરવા આ સૃષ્ટિ રચાવી, નચવી લેવાડો નામ. વાહારે. ૧
 ખાધાની વસ્તુ મોંઘી થઇ સૌ, અંન કઠોળ ને ઘાસ;
 માણસ પશુ પંખી ભુખે મરે છે, વરસે નહી આકાશ. વાહારે. ૨
 જળ વિના પશુ તરસ્યાં ફરે છે, ટોળેટોળાં વનવાસ;
 કડળ કચડું નવાં કરશણની, સૌએ છોડી છે આશ. વાહારે. ૩
 ભુખે મરતા જીવ ભેળા મળીને, કરે અતિ લુટફાટ;
 હરીગોર્વીદ મેઘ દયા કરે તો, મીઠે સકળ ઉચ્ચાટ. વાહારે. ૪

આરાધ ૨જો.

ઉચ્ચાટ હરી મેટોરે, અંતરમાં ધ્યાન ધરો;
 પ્રજા ઘણી પીડાયરે, અરજી સુણી કપ્ટ હરો. ટેક.
 કળીયુગ કુટો અતિ સંતાપે, ગૌ ગ્રાહણ ને સંત;
 પૈસાદાર પૈ ધીરે ન કોઇને, હવે આવ્યો છે અંત. ૧
 અંત આવ્યો ને ઉભા થવાય નહીં, ટવળી મરે બહુ જીવ;
 પાપી પ્રાણુ જતો નથી કહીને, પોકારે શીવ શીવ. ૨
 કોણુ કરમ કીધાં હમો એવાં, આવી પડી આ હાણુ,
 શુધ બુધ આપી કેમ ન સુધારો, સમર્થ છો ભગવાન. ૩
 ભક્ત વત્સલ પ્રભુ નામ તમારું, દયાવંત દાતાર;
 હરીગોર્વીદ કહે કરગરી માંશું, આપો અન જળ હાર. ૪

આરાધ્ય ૩જો.

અન જળ વેળા આપો હરી, તમ વિના કોણ ટોવે;
 માણસ પશુ પંખી રે, જીવ જંતુ ઝાડ રોવે. ટેક.
 આપ ઇન્દ્રિયાએ થયા લિદેવા, આકાશ વાયુ ને તેજ;
 પૃથ્વી પાણી પ્રકૃતિ સરવે, ઊપજી આવ્યાં સેહેજ. ૧
 સેજે ઊપજવો શરીર ઇન્દ્રિ, મન બુદ્ધ ચિત્ત હંકાર;
 પ્રાણ વાયુ તણી જોથમાં રહી, સાંચો ડાખો કીરતાર. ૨
 કીરતાર તાળાં કળ કુચી સૌ, હાથમાં રાખી અખત્યાર;
 પીંડ બ્રહ્માંડમાં રમણીક રચના, અચરત ખેલ અપાર. ૩
 અચરત ખેલ બુદ્ધરતના જોવા, અંકુર મુક્યાં બીજમાંહિ;
 અનાજ કઠોર વનફળ મેવા, વરસાદથી સૌ થાય. ૪
 થઈ કરી ખપ લાગે એક એકને, અરસપરસ સૌ ચીજ;
 કોઈ વિના કોઈને ચાલે નહી, એવી ગુણમાં રચી તજવીજ. ૫
 તજવીજથી સૃષ્ટિ રચી રચાવી, ન્યારા વસો તમો નાથ;
 જળ વિના વરતી વાડી સુખાય છે, હરીગોવીંદ જોડે હાથ ૬

આરાધ્ય ૪થો.

હાથ જોડી માણું હરી, આતો અતિ છેક થઈ;
 મરકીને વાળી લેજોરે, હવે આખર આવી રહી. ટેક.
 મહાદેવજી તમે મેહર કરીને, આ શું માંડયો ઉત્પાત;
 એક તરફથી મરકી સંતાપે, બીજી તરફ વરસાદ હાથ. ૧
 વરસાદે વાટ જોવાડી જોવાડી, સુકવી નાંખ્યાં કરસણ;
 નહીં જોઈએ તહાં સામટો આવી, ફરી ન દીધાં દરશણ. હાથ. ૨
 દરશણ દેવ તમો મેઘરાજ, મરકીળાઈ જાઓ ઘેર;

કાચા કુમળા જીવાન જોદ્દા, મારતાં નહીં આવે મેહર. હાથ. ૩
મેહર કરો શીવશંકર ભોળા, ક્ષમા કરો અપરાધ;
આ ત્રાસ હવે નહીં વેઠાય, હરિગોવીંદ કરે આરાધ. હાથ. ૪

આરાધ પમેા

આરાધ કરી કહું હરી, દુનીઆ અતિ દુઃખી થઇ,
શીવજીનો કોપ કરડોરે, હાહાકાર વરતી રહી, ટેક.
અધુરું હતું તે આજ્યું કોગળીઉં, કોપ કીધો જીગદીસ,
દેસો દેસમાં દાટજ વાળ્યો, શીતળા મારે કરી રીસ. ૧
રીસ કરી રવડાવી મારયાં, પ્રાણી દેસો દિશા ધાય;
ખાત્રી પડયાં ધરખાર ઘણાનાં, ટોળે ટોળાં મરી જાય. ૨
મરી જાય દુઃખ દરિદ્ર વેઠી, ભુખાં તરસ્યાં રહી બહુ;
પ્રાણી માત્રનો કાળજ આળ્યો, શી રીતે કથી કહું ૩
ઠથવું કહેવું થાકી રહ્યું, હરીગોવીંદ કીધો વિચાર;
અપાર લીલા રાધેલાલ તમારી, કીસળીધ કડું વિસ્તાર. ૪

ગરબો ૧લો.

આળ્યો આળ્યો કઠણ કળી કારમો જો;
પ્રાણી માત્ર મરે છે અતિ કાળમો જો. ટેક.
સાલ ઓગણીસે બાવન બીહામણું જો;
શિવજી કામ આરંભ્યું સોહયામણું જો. ૧
જોગણ રૂપે મરકીબાઈ આવીઆં જો;
મુંબાઈ શેહેરનાં મસાણ ધીકાવીઆ જો. ૨
ચેહો ઉપર ચેહ સીંચાય છે જો;

ડાધુ ભુખા તરસ્યા દોડી જાય છે જો. ૩
તાતો તાવ આવે ને તાણ થાય છે જો;
ગાંઠ ઉઠે તુરત પ્રાણ જાય છે જો. ૪
દાસ હરીગોવિંદ જોવા નિકળ્યા જો;
મુંબાઈવાસી નાસે છે બેહ બાકળા જો. ૫

ગરબો રજો.

આવ્યો આવ્યો કઠણ કળી કારમો જો;
પ્રાણી માત્ર મરે છે અતિ ક્ષણમો જો. ૮૬
બીજે વરસે મરકી ચાલી આકરી જો;
સેઠીઆ નાડા નોકર છોડી નોકરી જો. ૧
થોકેથોક માણસ મરે સામટા જો;
ગાડા ભરી ઘસડી જાય ભાંમટા જો. ૨
નાસભાગ ચાલી છે આખા શેહરમાં જો;
ચાકી પેરા બેઠા ગામો ઘેરમાં જો. ૩
ધન માલ રખડે છે લોક માંડવે જો;
વેપાર વણજ છોડી વસે ઝાડવે જો. ૪
દાસ હરીગોવિંદ તક જળવી જો;
મોહ જળ તણ^૧ માયા ચારવી જો. ૫

ગરબો રજો.

આવ્યો આવ્યો કઠણ કળી કારમો જો;
પ્રાણી માત્ર મરે છે આત ક્ષણમો જો. ૮૬
શેહર સેરી બજાર દીસે કારમાં જો;

નોકરી છોડી.

- જ્યાંહ ત્યાંહ ધુણી ધીકાવે ઘરખારમાં ને. ૧
 ખાવા ધાય મેડી મંદિર માળીઆને,
 રડતા કકલતા દેશ દોડી ચાલીઆને. ૨
 હાય મરવું તે પણ અતિ બીહીકમાંને;
 સરકાર જાણે પકડી જાય સીકમાંને. ૩
 કોઈ કોઈનું સગું નથી સાગવું ને;
 કર્મ ધર્મ મુકી પડે માગવું ને. ૪
 દાસ હરીગોવીંદ અકળાય છે ને;
 મરકીખાઈના દાડણ દુઃખ ગાય છે ને. ૫

ગરબો ઝથો

- આગ્યો આગ્યો કઠણ કળી કારમો ને;
 પ્રાણી માત્ર મરે છે અતિ ક્ષાળમો ને. ટેક.
 મરકી ડાકણ રૂપે દોડી જાય છે ને;
 કાચા કુમળા જીવાન જોદ્ધા ખાય છે ને; ૧
 આવી આવી પહોંચી પરેલ દુકડીને;
 ભોઈવાડાને રસ્તે ખોલી કુકડીને. ૨
 લીધા કલ્યાણ^૧ ગુલાબ વલભ વાટમાં ને;
 રાધા^૧ સાધુ ધરમશાળા મઠમાં ને. ૩
 ઘણા ઘરો ઊજડ ખાલી પાડીઆં ને;
 વસાઈ વલસાડ સુરત રંજડીઆં ને. ૪

કતારગામના અનાવલા પ્રાદ્ધણ કારકુન તથા શીટર.

૧. ખંગાળાની સંત સેવા કરવા રહેલી.

હરીગોવીંદ હરીને આરાધીઆ ને;
કૃપા કરી મીટાવો દુઃખ માધીઆ ને ૫

ગરબો પમેા

આવ્યો આવ્યો કઠણ કળી કારમો ને;
પ્રાણી માત્ર મરે છે અતિ ક્ષાણમાં ને. ૮૬

દેસો દેસ દોડી વળી ડાકણીને;
વરસો વરસ કોપે છે કાળી શાકણીને ૧

સાલ ઓગણીસે છપન છેક છાકીઉં ને;
વરસાદ વિના અનાજ નહી પાકીઉં ને. ૨

કાઠીઆવાડ કરાંચી ગુજરાતમાં ને;
અંન પાણી વિના મરે વાટમાં ને. ૩

દસો દિશા દુકાળ દુઃખ વ્યાપીઆ ને;
પશુ પંખી માણસ સંતાપીઆ ને, ૪

હરીગોવીંદ દિવસ આવ્યા દોહેલા ને;
ઊલટી ઝાડો સહીઅડમારે મુએલા ને, ૫

ગરબો દહો.

આવ્યો આવ્યો કઠણ કળી કારમો ને;
પ્રાણી માત્ર મરે છે અતિ ક્ષાણમાં ને. ૮૬.

બીને સપાટો મરકીનો ખુરો આવીઓ ને;
સેવક પરાગ^૧ લલીનો કાળ લાવીઓ ને. ૧

લલીબાઈ કાશી મુળ નામની ને;
લણી ગણી સેવા કરતી રામની ને. ૨

શીલ સ્વભાવ સાહેલી જડીબાઇની જો;	
પ્યારી પુત્રી પારવતી ખંડુલાઇની ^૨ જો.	૩
દેસાઈ કુળ ઉમર વરસ ખારની જો;	
કાર્તિક વદ સાતેમ શુકરવારની જો.	૪
પરણી પસ્તી ચતુરા ચાલી ગઇ જો;	
સગાં વહાલાં રડતાં રહે નહીં જો.	૫
પડ્યા ઊપર પાટુ પ્રભુ મારીઝાં જો;	
જ્ઞાન ગાંભીર પિતાએ મનવારીઝાં જો.	૬
હરીગોવીંદ અંતર દુઃખ લાગીઝાં જો;	
માળા મંદિરવાચી નાસી લાગીઝાં જો.	૭

ગરબો ઉમેા.

આવ્યો આવ્યો કઠણ કળી કાળમેા જો;	
પ્રાણી માત્ર મરે છે અતિ ક્ષરમા જો.	ટક.
હાલો હાલો હરીજન ભજીઅ રામને જો;	
પાપ તાપ તારણ નીજ નામને જો.	૧
પ્રેમ પ્રીતે હળીમળી હાલીએ જો;	
વેદ શાસ્ત્ર નિચમ નિતિ પાળીએ જો.	૨
સત સંગે આવૃણ દુર થાય છે જો;	
મન મેલ અજ્ઞાન ઊડી જાય છે જો.	૩
ભક્તિ ભાવે ભોળો વસ થાય છે જો;	
જન્મ મરણ ફેરા ટળી જાય છે જો.	૪
હરિગોવીંદ લીધા હરિ ઓળખી જો;	
સોધી સાધી ગુરૂગમે પારખી જો	૫

ગરબી ૧લી

ચાલો જઈએ જડાવને ઝુંપડેરે*લોલ.
 મેવલો રમતા સખા સૌ ઝિપડેરે લોલ. ૧૬.
 રાસ ગરબા ગાય રમે રંગમાંરે લોલ;
 હર્ષ આણુંદ ઉપજે અતિ અંગમાંરે લોલ. ૧
 તાળી એક સરખી પડે પગલાંરે લોલ;
 પ્રેમ પ્રીતે નાચી ભરે ડગલાંરે લોલ. ૨
 ફેળવાડી સુંદર બાગ, ફુલડાંરે લોલ;
 ભરો તેલ સિંદુરના ફુલડાંરે લોલ. ૩
 “જડીઆ” હનુમાન પુજીને ઘેર આવીઆરે લોલ;
 પ્રસાદ આપી રાધાએ રીઝાવીઆરે લોલ. ચાલો. ૪

ગરબી ૨જી

અમર રહેજો જડાવ તારું ઝુંપડુંરે લોલ;
 અંન આલો રાધાને^૧ ભરી સુપડુંરે લોલ. ૧૬
 સાધુ સંત પ્રસાદ કરે પ્રેમથીરે લોલ;
 અંન દાન મોટું છે હીરા હેમથીરે લોલ. અમર. ૧
 હોમ ચન્ન વરા કરે સેહીઆરે લોલ;
 તેતો કહેવાય માયાના વેહીઆરે લોલ. અમર. ૨
 સાચી સેવા હરીશુર સંતનીરે લોલ;
 તે તો ભકિત આપે ભગવંતનીરે લોલ. અમર. ૩
 ભવો ભવના ફેરા ટળી જાય છેરે લોલ;
 ગોસાંઈ બાળગોપાળ સૌ ગાય છેરે લોલ. અમર. ૪

*ધરમશાળા

૧. શ્રી શ્વાલીરના રહેવાસી કુળવાન સનાત પ્રાદાણ કુળની, યા
 ત્રા કરવા નીકળેલી જીવાન વીધવા આ ભક્તની ધર્મ પુત્રિ થઈ
 જડીઆ હનુમાનની પુજા કરવા રહેલી.

અથ બાવન અક્ષરી કડકો.

સાખી.

કડકો કયાંથી ઉપજે, વાણી વચન બોલાય;
દેશ દેશ પીંડ ખંડમે, ભાષા ભિન્ન લખાય. ૧
વેદ શાસ્ત્ર પુરાણ જોડ, પુસ્તક પાના છપાય;
મૂળ અક્ષર તે કેમ થયા, અચરજ એહ કહાય. ૨

છપાયા છંદ.

કક્કા કર સાચો સત સંગ, જ્ઞાની ગુરૂનો પાકો રંગ;
સકળ પંથનો સાર વિચાર, રીત ભાત પુખ્ત આચાર;
વર્ણાશ્રમ મત્ત થાયે ભંગ, કક્કા કર સાચો સત સંગ. ૧
ખખા ખોટો ખેલ નિહાર, ઊપજે વણસે પલપલવાર;
ખાવિંદ ખુદરત અગમ અપાર, વિરલો જોગી પાવે પાર;
સત્ ચિત્ આનંદરૂપ સંભાર, ખખખા ખોટો ખેલ નિહાર. ૨
ગગ્ગા ગણપતિ અક્ષર ચાર, વંશ સંપં ઊઠે હાર;
મૂળ કમળ ઊપર દળ ચાર, પૃથ્વી મંડાણ ત્યાંહાંથી ધાર;
છસે જાપ ઉઠે એકતાર, ગગ્ગા ગણપતિ અક્ષર ચાર. ૩
ઘઘ્ઘા ઘોર પાપ કેમ કરે, જ્ઞાન વિના જન્મે ને મરે;
આતમ ઘાતી બહુ નરનાર, ગાફલ રહીને ખાવે માર;
મદ મસ્તાના ફરતા ફરે, ઘઘ્ઘા ઘોર પાપ કેમ કરે. ૪
હ હા નયણે નૂર, ચંદ્ર સૂર્ય વહે ભરપૂર;
વચલી સુપુમણી સાધે જોડ, દેહા ભાવ ખોવે જન તેડ;
કામ કલ્પના હોવે દૂર, હ હા નયણે નૂર, ૫
ચચ્યા ચતુરાનંદ બ્રહ્મદેવ, છ હજાર સ્વાસે કર સેવ;

અં ભં મં યં રં લં લેખ, સષ્ટ દલ કમળપર દેખ;
 જગત ઊત્પતિ કરતા એવ, ચચ્યા ચતુરાનંદ બ્રહ્મદેવ. ૬
 છછા છળ પ્રપંચદે છોડ, મહા મંત્ર લે ચિતમાં રહેાડ;
 મોહ માયાના છૂટે પાસ, અજ્ઞાન તિમિર હોવે નાશ;
 તન મન સ્થિર કરી હરિમાં જોડ, છછા છળ પ્રપંચ દે છોડ. ૭
 જજળ જક્તમે જન્મે જોડ, કર્મ બંધન ફળ પાવે તેડ;
 ભક્તિ ભાવ સુકિત જો કરે, પૂર્વ પાપ ગુરૂ વચને બળે;
 ભવસાગર તરે જન તેડ, જજળ જક્તમે જન્મે જોડ. ૮
 ઝઝા ઝઝો લોભ અસાર, સંતોષ રાણી ધીરજ ધાર;
 સત ઉદ્ધમ હરિ સમરણ સાર, જ્ઞાન ધ્યાન વીવેક વિચાર;
 અંત સમયે ઊતરે ભવપાર, ઝઝા ઝઝો લોભ અસાર. ૯
 ચચ્યા ચમ નિચમ લે પાળ, સુધડ રહી ઘરબાર સંભાળ;
 ધંધો ધારી વર વેહવાર, સાચો વહિવટને ધિરધાર;
 મિથ્યા ભાશણુ મનથી ટાળ, ચચ્યા ચમ નિચમ લે પાળ. ૧૦
 ટટ્ટા ટેક ધરી કર સેવ, સદગુરૂ સંત પૂર્ણ બ્રહ્મદેવ;
 જ્ઞાન પ્રકાશે જાય દલ દ્રોહ, કામ ક્રોધ મિથ્યા મન મોહ;
 બિન કાઠી સૌ જાય કટેવ, ટટ્ટા ટેક ધરી કર સેવ. ૧૧
 ઠઠ્ઠા ઠિક આતમા થડ ઠામ, સોધી સાધી કર વિશ્રામ;
 આસન માર સુરત દ્રઢ ધાર, ગગન ગુફા અમિત પીસાર;
 અખંડ અવિચળ નિર્ભય ધામ, ઠઠ્ઠા ઠિક આતમા થડ ઠામ. ૧૨
 ડડડા ડગમગ દલની છોડ, સત શબ્દમાં સુરતા જોડ;
 ઘટમે ઉઘટે હીરા ખાણુ, સેજે પાવે પદ નિર્વાણુ;
 ફૂકલપના મીટે મન દોડ, ડડડા ડગમગ દલની છોડ. ૧૩
 ઢઢ્ઠા ઢોંગ કરી નહીં ધૂત, જૂઠાને મારે જમ દૂત;

ધર્મ રાયનો ન્યાય અદલ, સૌના લેખ લખે પલપલ;
 સૂધું સમજી થજે સપૂત, ઢઢા ઢાંગ કરી નહીં ધૂત. ૧૪
 જી જી નામ નાણું લે રોક, ખરચે ખુટે ન ઊપજે શોક;
 જ્ઞાન ભંડાર ઘટમે ભરિ રાખ, હરિજન મળે તો હેતે દાખ;
 હુટે ચોરે ન ડરાવે લોક, જી જી નામ નાણું લે રોક. ૧૫
 તત્તા તીર્થ સદગુરૂ દેવ, ચાર ધામ અડસઠ કુળ લેવ;
 કર્મ ધર્મનો ધોખો ધરે, ભમે ભૂલી ભટકી મરે;
 વિશ્વાસ રાખી કરે જો સેવ, તત્તા તીર્થ સદગુરૂ દેવ. ૧૬
 થથથા થાણાપતિ ઠાકોર, ઓહાં સોહાં લગી દમદોર;
 સકળ ઘટમે ખેલણ હાર, સદગુરૂ સંત દેખા વન હાર;
 ચાર ખાણના જીવનું ઠોર, થથથા થાણાપતિ ઠાકોર. ૧૭
 દદદા દેહ દેવળ રૂપ જાણ, તેત્રિસ કોટી દેવ સ્થાન;
 અહા વિજય મહેશ્વર માંહે, હનુમાન ગણપતિ સૌ ત્યાંહે;
 ચૈતન ચાકીદાર પ્રમાણ, દદદા દેહ દેવળરૂપ જાણ. ૧૮
 થથથા ધામ વિજયનું ખોજ, લક્ષ્મી સંગે માને મોજ;
 નાલિ કમળ દસે દલપર દેખ, ડંઢાણું તથાં ત્યાંહે પેખ.
 દાં ધાં નાં પાં કાંની કાજ; થથથા ધામ વિજયનું ખોજ. ૧૯
 નન્ના નાલિ કમળ નિજમૂળ, આઠ પાંખડી ખીલ્યું પુલ;
 છ હજાર સ્વાસા જપજોગ, રેન દિવસ સાધો તજી ભોગ;
 પ્રાણ વાયુ ચલવે તુજ સ્થૂળ, નન્ના નાલિ કમળ નિજમૂળ. ૨૦
 પપ્પા પુરૂષ પ્રકૃતિ હોય, માયા અહા ભોળા તું જોય;
 શિવ શક્તિ રહે સંગે જેમ, પુરૂષ આરબ્ધ છે તેમ;
 એકલું એક રહે નહીં કોય, પપ્પા પુરૂષ પ્રકૃતિ હોય. ૨૧
 કંકશાકંકટ કૂલ્યો પ્રેરે, માન ગુમાન મગરૂરી કરે;

આંટી વૂટી હઠ હંકાર, આશા ત્રણુ ઊઠે અપાર;
 વિષય ભોગ ભાળી ચિત ચરે, ફફફ ફોકટ ફૂલ્યો ફરે. ૨૨
 બળ્યા બાર બોલની ખાણ, રહ્ય કમળ દ્વાદશ દલવાણ;
 કંથીઠં લગી ગણબાર, શિવ શક્તિજપ સષ્ટ હજાર;
 મન મારતનું એ રેઠાણ, બળ્યા બાર બોલની ખાણ. ૨૩
 લલા લેખ ધરે શું થાય, ઇરવા નિંદા રહી મન માંહે;
 નિરાશ પદ બિનલજન ન હોય, વાચક જ્ઞાની તરે નહીં કોય.
 શબ્દ સુતા ગળે નહીં જ્યાંહે, લલા લેખ ધરે શું થાય. ૨૪
 મમા માયા મનથી મૂક, ખપતી ખાદ્ય દે ફૂંક;
 માયા નથી એ લીલાબાણ, તજવી લજવી ખેંચાતાણ;
 અધમ અભાગી ઊઠે ભૂક, મમા માયા મનથી મૂક. ૨૫
 યયા યમ હૃત વિકાળ, નુઘરાને પકડે થૈ કાળ
 બાંધી રૂંધી મારે માર, નર્ક કુંડમે પચે ગમાર;
 લજન વિના દારૂણ દુઃખકાળ, યયા યમ હૃત વિકાળ. ૨૬
 રરા રમતો રામ હજાર, સમઝ વિના સૌ ધૂંડે દૂર;
 ન્યારો રહી નચવે નરનાર, અંતરજાતી રૂપ નિહાર;
 આવતો જતો સાધો સૂર, રરા રમતો રામ હજાર. ૨૭
 લલા લે તું આત્મ જ્ઞાન, દાસ રહી દેજે અન દાન;
 બૂખુ તરસ્યું ઠારી ઠર, કાચા કસી પરમારથ કર;
 સંત સેવા સમરણ નિજધ્યાન, લલા લે તું આત્મ જ્ઞાન. ૨૮
 વવા વિશ્વ વિષ્ણુ રૂપ દેખ, રાજ રંક સંસારી લેખ;
 વધદ વકીલ સેઠીઆ સાહુકાર, કામ કારીગર ચાકર ધાર;
 જીવ જંતુ સૌ હરિના વેષ, વવા વિશ્વ વિષ્ણુ રૂપ દેખ. ૨૯

શશા સ્વર અક્ષર છે સોળ, કંઠ કમળ જીવાત્મા બોળ;
 અ આ ઇ ઈ ઉ ઊધાર. ૩૩ લૂલૂ એ ઐ બાર;
 ઐ ઔ અં અઃ ઊઠે ઐળ, શાં ~~શાં~~ અક્ષર છે સોળ. ૩૦
 સસા સુણી લે અનહદ નાદ, બ્રહ્મ હંદ્રમાં રચના અગાધ;
 અકળ રંગ કમળદળ શહસ્ત્ર, એક હજાર બાપ હોય સ્વતંત્ર;
 પરમજ્યોતિત્યાંહુપુરૂષઅનાથ, સસાસુણીલે અનહદનાદ. ૩૧
 બબા બરેબરો જો બેલ, બકુટી ચક્રે દો દલમેળ;
 હં ક્ષં અક્ષર ઊઠે હાર, ચિદ શક્તિ બાપ ~~હું~~ હજાર;
 ત્રકુટી તીર્થ નાહી કર સેહેલ, બબા બરેબરો જો બેલ. ૩૨
 હહા હદ પાર પરિબ્રહ્મ, જાત ભાત નહી વણીશ્રમ;
 કોટિ તારા સશી સૂર પ્રકાશ, પીંડ બ્રહ્માંડ નહીં આકાશ;
 સરયોપરી સદગુરૂ આશ્રમ, હહા હદપાર પરિબ્રહ્મ. ૩૩
 ગળા લેખા બિન અલેખ, કૈવલ્ય જ્ઞાન સ્વરૂપ તું પેખ;
 જગૃત સ્પન્ન સુષોપતી નહીં, તુરીઆ તીત પરમાત્માતહીં;
 પંચ કોશથી ન્યારો દેખ, ગળા લેખા બિન અલેખ. ૩૪
 ક્ષક્ષા ક્ષર અક્ષર નહીં મૂળ, વેદ વાણી નહીં સુક્ષ્મ સ્થૂળ;
 અખંડ અનોપમને અમાપ, આપે આપકો નહીં માઆપ;
 તત્ત્વમે નિઃહ તત્ત્વ અમૂલ, ક્ષક્ષા ક્ષર અક્ષર નહીં મૂળ. ૩૫
 જ્ઞા જ્ઞાન ધ્યાન નહીં ધુન, શુભાશુભ પાપ નહીં ધુન;
 ચિદાનંદ ચૈતન્ય સ્વરૂપ, અચરજ આત્મ તત્ત્વ અનૂપ;
 વાય અવાયવસ્તી નહીં સુંન, જ્ઞા જ્ઞાન ધ્યાન નહીં ધુન. ૩૬
 બાવન બોલ કકાના કહયા, સ્વર વ્યંજન મળી તે થયા;
 અક્ષરે અક્ષરે ગુરૂગમ જ્ઞાન, હરીગોવીંદ તું કર પીછાન;
 સંત મહાત્મા આગળ થયા, બાવન બોલ કકાના કહયા. ૩૭

સાખી.

ખટ ચક્ર દલ ઊપર, ખાવન ખોલ ઠેરાય;
 પરા પશ્યંતિ વૈખરિ, મધ્યમાં ઘાટ ઘડાય. ૧
 અકળ કળા ગુરૂ દેવની, તે કેમ વરણી જાય;
 હરીગોવીંદ કોઈ સંત જન; સમજી રહે સમાય. ૨

ધુન.

આયે મોરલીધર, રાધે કૃષ્ણ હરી;
 ગારલી બજાઈ મન લીના હરી;
 આયે ભવતારણ રાધે લાલ હરી. ટેક.
 દયા કરીદેવ ઘેર પધારે;
 સિંહાસન સોડે સ્વામ ગારી. આયે. ૧
 ચરણ પખાળી ચરણામૃત લેઉં;
 ભોજન કરાઉં નિત ભાવ કરી; આયે. ૨
 ભાત ભાતકે વસ્ત્ર પહેરાઉં;
 ચિર ચણીઆ બહુ રંગેરી. આયે. ૩
 મોર મુકટ શીર કાનોમેં કુંડળ;
 દામની ચંદ્રકળા ચળકે ઝરી. આયે. ૪
 સોને રૂપેકા સુદીર આભુપન;
 હીરા મોતી હાર કંઠે ધરી. આયે. ૫
 નોખત ઘડી શંખ ઝાંઝ બજતહે;
 આરતિ ગાયે હરીજન ઠરી. આયે. ૬
 સીયા રામદાસ પુજે નિત પ્રેમે;
 હરીગોવીંદ ઊર બસત હરી. આયે. ૭

ધૃતિ સંપૂર્ણ.

શુદ્ધી પત્ર.

પૃષ્ઠ.	ઓળ.	અશુદ્ધ.	શુદ્ધ.
૨	૧૦	પુત્ર	પુત્રિ
૪	૧૧	ગંગાધર	ગંગાધર
૧૧	૧૧	નૈષ્ઠિકેન્દ્ર	નૈષ્ઠિકેન્દ્ર
૧૧	૧૧	ગંગ	ગંગ
૪	૧૬	રામભાર્ય	રામભાર્ય
૫	૪	વાંતિ નસ્ત	વોતિ નસ્તે
૭	૧૧	દેશમે	દસમે
૧૦	૧૭	ભદ્રપુર	ભરપુર
૧૨	૧૬	ભાવો ભાવ	ભાવાભાવ
૧૪	૨૧	તારનો	તાર ન
૧૧	૧૧	ગ્નેગમાં	રોગમાં
૨૭	૨૨	વાક કરે	વાસ કરે
૩૩	૭	ખગકાર	ખગાકાર
૪૭	૧૫	લપટાઈ	પલટાઈ
૫૪	૨૧	આત	અતિ
૬૧	૪	ભાર	ભરિ
૧૧	૨૧	હોય	હોય
૬૨	૧૪	વિકાળ	વિકાળ
૬૭	૯	ત્રિકુટી	ત્રિકુટી
૧૧	૧૧	પાડ	પાડ

પુસ્તક મળવાના ઠેકાણા

મુંબઈ. પાં પેમલ કાનલ તથા પાં લાલ
ભાઈ ગોસાંઈ દાદર. ભોઈવાડાને રસ્તે.

શા. છોટાલાલ જેકીશનદાસ ધીયા બી.

એ. સુનીયન ડિસપેનસરી. ભુલેસર.

મુરત. પુજારી સાધુ સીયા રામદાસ. બેગમપરા
ઓપારા સેરી.

શા. જેકીસનદાસ લલ્લુભાઈ ધીયા. ઠે.

કેળાપીક.

ગામ અડદા પાં ગોપાળ ગોસાંઈ

અમદાવાદ. માસ્તર રાયચંદ ગંગારામ ઠે.

રેલ્વે સ્ટેશન.

